Книжная палата

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ № 210—211 (7. 899—7. 900) 1991 йил 31 октябрь, пайшанба ◆ Баҳоси 12 тийин

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Андижон вилояти пахтакорлари ҳам йиллик режани бажардилар. Хирмонга 370 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» уюлди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси халқ истеъмоли моллари, савдо ва хизмат мажмуининг мажлисида республика савдо ташкилотларининг аҳолини белгилаб қўйилган озиқ-овқат маҳсулотлари ва ашёвий моллар билан таъминлашга доир ишлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

⊙ Шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида республикада 1666,19 километр водопровод, 2847,15 километр газ тармоғи ишга туширилди. Ўзбекистон қишлоқ аҳолисини ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашни яхшилаш тўғрисидаги республика Президенти Фармонини бажаришни ташкил этиш билан шуғулланувчи Вазирлар Маҳкамаси комиссиясининг мажлисида ана шу рақамлар тилга олинди. Бу белгилаб қўйилган режадагидан кам эканлиги таъкидланиб, Фармон сўзсиз бажарилишини таъминлаш юзасидан чора-тадбирлар белгиланди.

ИТТИФОҚДА

⊙ Қозоқ ёзувчиси Ануарбек Алимжонов СССР Олий Кенгаши Республика Кенгашининг раиси этиб сайланди.

⊙ Украина Олий Кенгаши бу республика раҳбари Леонид Кравчукнинг РСФСР Президенти Борис Ельцин билан Украина—Россия муносабатларининг сиёсий томонлари тўғрисида музокара ўтказиш юзасидан таклифини маъқуллади.

⊙ Қозоғистонда миллий пул бирлигини жорий этиш дастури ишлаб чиқилмоқда. Бу миллий пул сўм билан баббаравар муомалада бўлиши ва унга бемалол айрибошланиши кўзда тутиляпти.

⊙ Москва шаҳри мэриясининг иш билан бандлик маркази бош директори Игорь Заславскийнинг Москва ҳукумати мажлисида қилган маърузасида яқин вақт ичида тахминан 450 минг москвалик ишсиз бўлиб қолиши айтилди.

ҲОРИЖДА

⊙ Испания пойтахти Мадридда Яқин Шарқ бўйича тинчлик конференцияси ўз ишини бошлади. Бу конференцияда иштирок этаётган Михаил Горбачев АҚШ Президенти Жорж Буш, Исроил Бош вазири Ицхак Шамир билан учрашиб, икки томонлама ва халқаро муносабатлар юзасидан музокаралар ўтказди.

⊙ Польшада якшанба куни бўлиб ўтган парламент сайловларида бирор партия кўпчилик овоз олмаганлиги сабабли ушбу мамлакат Президенти Лех Валенса Бош вазирлик вазифасини ҳам ўз зиммасига олиш ва янги ҳукуматни ўзи тузиш ниятини билдирди.

⊙ АҚШ ҳукумати афғон мужоҳидларига шу йил 15 октябрдан бошлаб ҳарбий ёрдам кўрсатишни тўхтатди.

⊙ 10 йил мобайнида АҚШда СПИД касаллиги 120 минг кишининг ўлимига олиб келди. Бу американикларнинг Корея ва Вьетнамдаги урушлардаги умумий қурбонларидан ҳам кўпдир. Ҳозир Қўшма Штатларда СПИДдан кунига 100 киши ҳалок бўляпти.

⊙ АҚШ совет «Мир» орбитал станциясини харид қилишдан воз кечди. Бунинг ўрнига Америка 30 миллиард доллар сарфлаб, ўзининг худди шундай орбитал станциясини яратиш ниятида.

⊙ Хитойлик жисмоний тарбия коллежининг 21 ёшли толибаси Си Цзюнь грузиялик Майя Чибурданидзе устидан 8,5:6,5 ҳисобида ғолиб чиқиб, шахмат бўйича жаҳон чемпиони бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

СУРАТДА: учрашув пайти. Р. НУРИТДИНОВ олган сурат. (ЎзТАГ)

29 октябрь куни Кипр Республикасининг Президенти Георгиос Василиу Тошкентга амалий ташриф буюрди.

Кипр Республикасининг Президенти Георгиос Василиу Ўзбекистон ҳаёти билан танишди.

30 октябрь куни уни Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов қабул қилди.

Меҳмонга республикадаги ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий вазият тўғрисида батафсил сўзлаб берилди. Ўзбекистон ўзини мустақил, деб эълон қилиб, бошқа иттифоқдош республикалардан ажралган ҳолда яшамоқчи эмаслиги таъкидланди. Фақат куч-ғайратларни бирлаштириб танглиқдан чиқиб олиш мумкин. Бой табиат — хом ашё ресурсларига эга бўлган Ўзбекистон бошқа давлатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишга интилмоқда. Барча миллатлар ва элатларнинг вакиллари дўст бўлиб тинч яшашлари учун Республика ҳукумати ҳамма чораларни кўрмоқда. Одамлар Ўзбекистон қабул қилиб олган грек муҳожирларини яхши гаплар билан эсламоқдалар.

Г. Василиу самимий қабул учун миннатдорчилик билдирди. У И. А. Каримовни ўзи учун қулай пайтда Кипрга боришга таклиф этди. Президент таклиф учун миннатдорчилик билдирди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикасининг вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов, Давлат ташқи савдо алоқалари комитетининг раиси У. Т. Султонов, ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Ф. Ғ. Тешабоев, СССРнинг Кипр Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Б. Г. Занков қатнашдилар.

Кипр томонидан суҳбатда Кипр ташқи ишлар вазири Г. Якову, ҳукумат вакили А. Фандис, Ташқи ишлар вазирлигининг бош директори Т. Панагидис, Кипр Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Х. Христофору иштирок этдилар.

Г. Василиу Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди. У ота-онаси эсга олган жойларга борди. Унинг отаси Василиу Васос Георгис кўп йиллар давомида сиёсий муҳожир сифатида Тошкентда ва Чирчиқда яшаган эди. Опаси Моника Тошкентда Театр-рассомчилик илмгоҳини битирган. Кипр Президенти ва у билан бирга келган опаси Чирчиқдаги отаси яшаган уйни, кўз шифокори бўлиб ишлаган касалхонани бориб кўрдилар.

Георгиос Василиу ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишилар Самарқандга сафар қилдилар, қадимий шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

ЗАФАР МУБОРАК БЎЛСИН!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ПАХТАКОРЛАРГА ВА ЖУМҲУРИЯТИМИЗНИНГ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА ТАБРИГИ

Республикамиз пахтакорлари мустақил Ўзбекистоннинг биринчи улкан «оқ олтин» хирмонини шараф билан бунёд этдилар. Республика қабул пунктларига топширилган пахтамиз салкам 4,5 миллион тоннага етди. Ҳосилнинг 90 фоизга яқини биринчи ва иккинчи навларга қабул қилинди.

Республика ҳукумати колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, мутахассислар қишлоқ хўжалик машинасозлиги ходимлари, раҳбар ходимлар ва республикамиз барча меҳнаткашларини бугунги меҳнат ғалабаси билан қутлайди.

Ҳозирги оғир шароитда халқимизнинг бу йилги меҳнат ғалабаси ўз-ўзидан қўлга киритилмади. Бу ғалабанинг негизи нимадан иборат бўлганини алоҳида айтиб ўтиш жоиздир.

БИРИНЧИДАН, республикамиз мустақил деб эълон қилиниши деҳқонлар, механизаторлар, мутахассислар, ҳаммамизнинг масъулиятимизни оширди.

ИККИНЧИДАН, пахтакорлар кўкламда юз берган табиий офат оқибатларини уюшқоқлик билан бартараф этдилар. Бу йил анча майдонда пахта такрорий экилди. Баҳорда пахтакорлар тўлиқ кўчат олиш учун самарали меҳнат қилдилар. Республика Президенти Фармонига мувофиқ уларнинг меҳнати муносиб тақдирланди. Илғор пахтачилик бригадалари ва бўлимларига мукофотлар берилди.

УЧИНЧИДАН, бугунги ғалабамиз республикада қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бўйича кўрилаётган иқтисодий, ташкилий-техникавий чора-тадбирлар тўғрилиги, деҳқонлар меҳнатини қадрлаш, хўжалик раҳбарларининг бир қатор масалаларни ўзлари ҳал этишлари, коллектив, оила, ижара пудратларининг кенг жорий этилиши натижаси бўлди.

Бу йил деҳқонларимизнинг машаққатли меҳнатига муносиб баҳо берилди. Президент Фармонига асосан пахтанинг давлат харид нархи 50 фоиз оширилди, қўлда терилган пахтанинг ҳар бир килограммига 40 тийиндан, машинада терилган пахтанинг бир тоннасига камида 25 сўмдан ҳақ тўланди.

Пахтанинг харид нархлари оширилганлиги ҳисобига хўжаликлар 1 миллиард 300 миллион сўмдан кўпроқ соф даромад оладилар. Бундан ташқари, колхозчилар, совхозлар, фермерлар ва бошқа хўжаликлар аҳволини яхшилаш учун шарт-шароит яратиб беріляпти. Президентимизнинг кейинги Фармони йиғим-терим ишларининг уюшқоқлик билан ташкил этилишига ёрдам берди. Етиштирилган пахтанинг 5 фоизи ва режадан ортиқ олинган толанинг барчасини хўжаликлар ўз ихтиёрларига кўра сарфлашлари мумкин. Бу ҳар бир деҳқон оиласи турмушини яхшилашда муҳим омил бўлади. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра бу йил йиллик топшириқни бажарган хўжаликлар ихтиёрида камида 300 минг тоннага яқин пахта қолади.

Жумҳуриятда биринчи бўлиб режани бажарган бухоролик пахтакорлар хирмонимизга 502 минг тонналик пахта билан ҳисса қўшиб, энг юқори — 32 центнердан ҳосил етиштирдилар.

Фарғоналик пахтакорлар 427 минг тоннадан ортиқ пахта сотиб, ҳосилдорликни 30 центнерга етказди. Умумий хирмонга жуда катта ҳисса қўшган қашқадарёликлар 510 минг тонна пахта бердилар.

Йил давомида бу ишга салмоқли ҳисса қўшиб, бугунги ғалабани таъминлаган механизаторларимизга раҳматлар айтамиз. Далаларда 30 мингтадан кўпроқ пахта териш агрегатлари ишлади ва 60 фоиз пахта улар ёрдамида териб олинди.

Мавсумда пахта хирмонини тезроқ тиклаш учун қилинган ҳаракат зое кетмади. Етиштирилган ҳосил асосан ёғингарчилик бошланмасдан олдин қисқа муддат ичида йиғиб-териб олинди.

Бугун олимлар, инженерлар, врачлар, ўқитувчилар, саноат корхоналари ишчиларига, деҳқонларимизга мадад бериб турган барча кишиларга ташаккурлар айтамиз.

Етиштирилган ҳосил пахтакорлар ва механизаторларимизнинг, қишлоқ хўжалигини техника, ўғит ва моддий-техника ресурслари билан таъминлаган саноат корхоналари ишчиларининг фидокорона меҳнати, уюшқоқлик билан амалга оширган чора-тадбирлари натижаси бўлди.

Бу йилги меҳнат ғалабаси эл-юрт бойлигини оширишга, шаҳар ва қишлоқларимиздаги социал муаммоларни тезроқ ҳал этишга ҳисса бўлиб қўшилади.

Республика ҳукумати етиштирилган ҳосилнинг қолган қисми сира нобуд қилинмай йиғиштириб олинади, шудгорлаш ишлари 25 ноябргача тугалланиб, келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратилади деб ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ.

Эртага Тошкентда Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси таъсис қурултойи очилади

Сўз—делегатларга

ТАКЛИФ ҚИЛАМАН

ОДАТДА партия Дастурлари маълум муддатга белгиланар эди. Чунки ҳаёт ва жамият ҳамиша ўзгаришда ҳамда тараққиётдадир. Мустақил республикамизнинг ҳам тезда мустаҳкамланиб, тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олишига ишончим комил. Шунинг учун **партия Дастурининг маълум муддатгача эътироф этилишини таклиф қиламан.** Шундай қилинса белгиланган муддат ичида Дастурдаги режалар амалга оширилади. Мустақилликнинг янги қирраларини ҳал этишга яна янги Дастур, янги режа тузилади.

Низомнинг 1-боб, 1-бандидаги **«18 ёшга тўлган»** сўзини **«21 ёшга тўлган», деб ўзгартилишини** хоҳлардим. Негаки, эндигина мактаб партасидан ишга келган ёшлар ҳали ҳаётнинг мустақиллик қирраларини тўла англамайдилар. 21 ёшга тўлганлар эса, ҳар ҳолда ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланган, оз бўлсада ҳаётий тажрибага эга бўлган бўлади. Тажрибали ёшлар шубҳасиз, ХДПга фойда келтиради, партиянинг номини оқлайди.

Партия фахрийлари ҳақида Низомга алоҳида банд киритилиши керак ва бу бандда фахрийларга бериладиган қулайлик ҳамда имтиёзлар тўла мужассамланиши зарур.

Ҳужжатлар лойиҳаларидаги ўз бойликларимизга ўзимиз эга бўлишимиз ҳақидаги фикрларга қўшиламан. Фақат, **ер ости бойликларининг қайси турига Республикамиз қачондан бошлаб эга бўлишининг муддати Дастурда аниқ ёзилишини таклиф қиламан.**

Сервер АШИРОВ,
Тошкент метросозлик бошқармаси электромонтёри.

МАЪЛУМ МУДДАТ БЕРИЛСА

ЖАМОАМИЗНИНГ асосини автомобиль ҳайдовчилар ташкил этади. Шунинг учун биз Тошкент шаҳар қурилиш бош бошқармасига қарашли ташкилотларнинг бинокорларига қурилиш материаллари етказиб бериш ишлари билан шуғулланамиз.

Бирлашмамизда турли миллат вакиллари меҳнат қиладилар. Шулардан 16 нафари Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси аъзоси қилиб қайта рўйхатдан ўтказишимизни сўраб ариза берди. 2 киши эса, парламент типидаги партияга янгидан аъзо бўлди. Ҳозиргача бошланғич ташкилотимизга 18 нафар ХДП аъзоси уюшди.

Тўғрисини айтиш керак. Бирлашмамиздаги коммунистлар Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси дастури ва Низомининг таъсис қурултойда тасдиқланиб, эълон қилинишини кутмоқда. Биз ҳеч кимни шошилтирмаймиз, янги номдаги партия сафига ўтиш ёки ўтмаслик ҳақида ташвиқот ҳам қилмаймиз. Чунки, **ХДПга аъзо бўлиш фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини, шу жумладан, виждон эркинлигини, диндор ёки даҳрий бўлиш ҳуқуқини чекламайди.**

Коммунистлар сафига албатта хотин-қизлардан ва ишчилардан қабул этилсин, деган номақбул топшириқларнинг ижроси ҳам КПСС обрўсини туширди. ХДПга қабул қилиш жараёнида бундай ҳолатга асло йўл қўйилмайди. Республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун виждонан курашувчи ҳар бир фуқаро янги партия аъзоси бўла олиши ХДП ҳужжатлари лойиҳаларида очиқ-ойдин эътироф этилган.

Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси ҳужжатлари лойиҳаларини муҳокама этишга вақт жуда қисқа берилди. Шунга қарамасдан кўпчилик аниқ фикрларини айтишга улгурди. Ҳудудий муваққат комиссия аъзоси ҳамда район ва шаҳар таъсис конференцияларининг делегати бўлганлигим туфайли ХДП ҳужжатлари лойиҳаларига ғоят аниқ ва маъқул фикрлар, таклифлар билдирилганлигининг гувоҳи бўлдим.

Таъсис конференцияларида билдирилган асосли фикрларга қўшилган ҳолда **ҳар бир бошланғич партия ташкилотига берилган ички турмуш доираларидаги мустақиллик молия-хўжалик ишларини юритишда ҳам берилишини истардим.** Кейин партия ҳужжатлари лойиҳасига **коммунистлардан ХДПга аъзо бўлиш учун қайта рўйхатдан ўтувчиларга маълум муддат белгиланса** айни муддао бўларди. Ўша муддат ичида ўйланиб юрган коммунистлар бир қарорга келар эди.

Эргаш САМИҒЖОНОВ,
Тошкент қурилиш транспорти бирлашмаси партия ташкилоти котиби.

ТАҚДИРИМНИ БОҒЛАДИМ

«ЎЗБЕКИСТОН Халқ-Демократик партияси таъсис қурултойини чақириш ташкилий комитетига Фарҳод Раҳматов томонидан ариза. Мени Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси аъзолигига қабул қилишларингизни сўрайман. Партия Дастури ва Низоми лойиҳалари билан танишман ҳамда уларни маъқуллайман». — Ана шундай ариза орқали корхонамизнинг 31-цехида ишловчи Фарҳоджоннинг ўз тақдирини ХДП тақдири билан боғлаганлигини эшитиб, мен ҳам Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси Дастури ва Низоми лойиҳаларини ўқиб чиқдим.

Ҳар иккала ҳужжат лойиҳаларида янги партиянинг инсон қайси миллатга мансублиги, ижтимоий аҳволи ва келиб чиқишидан, дини ва эътиқодидан қатъий назар унга нисбатан ижтимоий адолатни таъминлаш, муносиб турмуш ва меҳнат шароитлари яратиб бериш, унинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлаш, ор-номус ва қадр-қимматини, хавфсизлигини ҳимоялаш таъкидланган. Бундай қудратли расмий ҳужжатларга эга бўлган партия сафига кирмай бўладими? 27-цех ишчиси Абдурасул Аслонов ҳам худди шундай фикрда экан. Иккимиз алоҳида-алоҳида ариза ёзиб «корхонамиз бошланғич партия ташкилоти котиби Шавкат Файзиев ҳузурига кирдик.

Корхонамизда биз билан ХДПга янгидан аъзо бўлганлар сафи 17 нафарга етди. Ўтган ҳафтагача 150 нафардан кўпроқ киши партия ташкилотимизга Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси аъзоси қилиб, қайта рўйхатдан ўтказишни сўраб ариза берди. Ўшалар билан сафларимиз 168 нафардан ошди. Илғор фикрли кишилар партияси сафига кирувчилар жамоамизда тобора кўпаймоқда.

Меҳриддин МАРДИЕВ,
Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги бирлашмасининг спорт клуби тренери.

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИНИ ЎРГАНИШ ТАШКИЛОТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

СССР Фанлар академияси Совет Социалистик уюшмаси ҳузуридаги Тошкент жамоатчилик фикрини ўрганиш ташкилоти аҳолининг турли ижтимоий ва нуфус гуруҳлари орасида одамларнинг фикрини аниқлаш учун шошилинч савол-жавоб ўтказа бошлади. Хуллас гап бундай. Савол берилганларнинг ярмидан кўпроғи Ўзбекистоннинг яқинда давлат мустақиллигига эришганлиги иқтисодий танглиқдан чиқишни тезлаштиради, деб ҳисоблайди. Бу эса айрим марказий рўзномаларнинг республика аҳолиси мустақиллик ва истиқлол тўғрисидаги ҳужжатларни қўллаб-қувватламайди, деган хабарларини рад этади. Ҳақиқатда эса савол берилган кишиларнинг бир қисмигина мустақиллик Ўзбекистон иқтисодиётини танглиқдан олиб чиқишига ишонмайди.

Шуниси қизиқки, савол берилган кишиларнинг ҳар бештасидан бири яқин икки-уч йил ичида Ўзбекистоннинг иқтисодиёти гуллаб-яшнай бошлайди, деб ҳисобламоқда. Савол берилганларнинг 32 фоизи эса узоқроқ муддатни — 5-10 йилни айтмоқда. Ҳар беш кишидан бири иқтисодий юксалиш 10-15 йилдан сўнг бошланади, деб тахмин қилмоқда. Ҳар 10 кишидан бири Ўзбекистон 20-30 йилдан сўнг ва ҳатто 40-50 йилдан кейин тўла иқтисодий фаровонликка эришади, деб ўйламоқда.

Фикрларни компьютерда таҳлил этиш ўз фаразларида туб миллат вакиллари бирмунча умидбахш эканлигини кўрсатди.

Ўзбекистон раҳбарияти Олмаота шаҳрида собиқ иттифоқдош республикалар иқтисодий ҳамжамият тўғрисидаги шартномани имзолаганини маъқуллайсизми? деган саволга туб аҳолининг 89 фоизи ва туб миллатларга мансуб бўлмаганларнинг 85 фоизи ижобий жавоб қайтарди.

Ўзбекистон Халқ-демократик партиясини тузиш тўғрисидаги ўткир саволга берилган жавобларга қараганда фикри сўралганларнинг 45 фоизи бундай партия тузилишини қўллаб-қувватлайди, 17 фоизи қувватламайди. Бешдан бир қисми (22 фоизи) Ўзбекистон ХДП тузилишига бефарқ қаради. Сўралганларнинг олтидан бир қисми ушбу саволга жавоб қайтаришга қийналди.

Савол берилган кишиларнинг 63 фоизи Ўзбекистоннинг БМТга тўла ҳуқуқли аъзо сифатида киришини қўллаб-қувватлайди. Фикри сўралганларнинг 24 фоизи талабаларни қишлоқ хўжалик ишларига жалб этишни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди, 66 фоизи бунга қарши.

Тошкент жамоатчилик фикрини сўраб билиш ташкилоти ҳар куни ижтимоий турмушнинг хилма-хил муаммолари юзасидан 200 дан ортиқ кишига савол бермоқда. Муштарийларнинг ўзлари ҳам ўз саволларини беришлари мумкин. Бу саволларнинг энг қизиқарлилари саволлар варақасига киритилади ва эълон қилиш учун таклиф этилади.

ОБУНА 15 НОЯБРГАЧА УЗАЙТИРИЛДИ

Ҳар бир оиланинг дилкаш суҳбатдошига айланган «Оқшом»га ёзилинг!

⊙ Муштарийларимиз, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарларига шуни маълум қиламизки, «Тошкент оқшоми» рўзномасига, шунингдек, Ўзбекистон Республикасида чиқадиган бошқа рўзномалар ва ойномаларга 1992 йил учун обуна муддати 1991 йилнинг 15 ноябригача узайтирилди.

ЯНА БИР ҚАДАМ

⊙ Бозор сари яна бир қадам қўйилди — Ўзбекистон республика универсал агросаноат биржасининг акционерлик жамияти — «Ўзбекистон» жамияти ташкил этилди.

ЎЗБЕКИСТОН республикаси қишлоқ хўжалик вазирлиги, шунингдек, вазирликлар ва идоралар, республикадаги йирик корхоналар ҳамда агросаноат мажмуининг хўжаликлари унинг муассислари бўлдилар. Куни кеча бўлиб ўтган таъсис анжуманида шу нарса таъкидландики, универсал агросаноат биржасининг ташкил этилиши республика агросаноат мажмуининг юксалишида, Ўзбекистонда бозор тизимларининг бунёд этилиши ва мустаҳкамланишида, иқтисодиётида жуда катта аҳамият касб этади. «Узсельхозхимия» республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси А. А. Ўркинбоев биржа кенгашининг раиси этиб сайланди.

Биржа билан боғланадиган телефонлар: 45-87-58, 45-68-67.

ХИЗМАТГА БЕЛ БОҒЛАБ

1-ТРОЛЛЕЙБУС манзилгоҳининг жамоаси аҳолига намунали хизмат кўрсатишда ибратли ташаббусларни амалга оширмоқда. Шаҳримизнинг белбоғи ҳисобланган 14-троллейбус йўналишига ҳар куни 20 та машина чиқиб, минглаб йўловчиларни тайёрагоҳга элтиб қўймоқда.

Йўловчиларга юксак маданий хизмат кўрсатиш ҳайдовчиларнинг кундалик шиорига айланган.

Тажрибали ҳайдовчилар К. Ли, А. Ортиқов, А. Гринколар ёш мутахассисларни чапдаст қилиб етиштиришда ибрат бўлмоқдалар.

Моҳира ХОЛИҚОВА.

ШАҲРИМИЗДА кўплаб тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари мавжуд. Уларнинг ҳар бирининг ўз ўрни бор. Масалан «Қизил тонг»ни олайлик. У ерда тикилаётган аёллар, эркаклар ва болалар пальтоларининг бежиримлигидан кўз қувонади. «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган аёллар кўйлагию, ўзбек тўнларига ҳавас қилмаган кимсанинг ўзи йўқ.

Тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари ичида алоҳида ажралиб турадиган бу — Сергели районига жойлашган Ўзбекистон маҳаллий саноат вазирлигига қарашли «Октябрь 50 йиллиги» номли бирлашмасидир.

Бозор иқтисодиётига ўтиш тараддудини корхона мутасаддилари бироз эртароқ бошлашга ҳаракат қилишган эди. Бу интилиш зое кетмади. Уларнинг шундай долзарб паллада қўлга киритган ютуқларидан энг асосийси янги бинога ўтиб иш бошлаганликлари бўлди.

— Корхонамизнинг ҳар бир цехи алоҳида-алоҳида жойлашган эди, — дейди корхона ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Людмила Саидова. — Мана янги бинода ҳам ишни бошлаб юбордик. Бу ерда айни вақтда асосан тикув цехлари фаолият кўрсатмоқда.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

ИНТИЛИШ БЕКОРГА КЕТМАДИ

Ишчиларимиз яратилган қулайликдан беҳад мамнун. Ёруғ ва кенг хоналарда тикувчиларимиз яйраб ишлашяпти. Биз маҳаллий саноат вазирлигига қарашли бўлганимиз учун ҳам ишлаб чиқарган маҳсулотларимиз фақат республика ҳудудларига юборилади. Хом ашёни эса Иттифоқдаги тўқув комбинатларидан оламиз. Шим учун ишлатиладиган тагликни Марғилон ипак тўқув корхонасидан, асосий газмолларни эса Қустанай, Тюмень, Калинин, Брянск, Иваново шаҳарларидан, кисса учун ишлатиладиган бўз матосини Тошкент тўқимачилик комбинатидан оламиз. Номлари қайд этилган шаҳарлардан келтирилаётган маҳсулотлар бизнинг талабимизга тўла жавоб бера олади. Аммо Арманистон ва Бишкекдан олинадиган хом ашёларга кўпроқ эътироз билдирамиз. Сабаби матони тўқиш жараёни жуда сифатсиз. Бунинг устига жўнатилган тахламлар ўлчамидан кам чиқади.

Биз ҳозиргача хом ашё танқислигига дуч келганимизча йўқ. Тузилган шартнома бўйича хом ашёларни олиб турибмиз. Аммо келаси йил аҳвол қандай бўлади, буни вақт кўрсатади.

Корхонамизда 2 та филиал мавжуд, шуларни қўшиб ҳисоблаганда 1,5 минг киши меҳнат қилади. Лекин асосий бинода ишчи кучи, айнан тикувчилар етишмаяпти. Эҳтимол шаҳар ҳудудидан четроққа жойлашганимиз сабабдир. Лекин тушуниб етган одамга бу корхонада ишлаш жуда қулай. Мана 2—3 ойдан буён тикувчилар бир сменада ишлашни йўлга қўйиб олишди. Иш вақти ўзгаргани билан, миқдор, ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ўша-ўша.

1991 йилнинг тўққиз ойлик кўрсаткичи фикримизнинг далили бўла олади. Режадаги 40 миллион 335 минг сўм ўрнига 56 миллион 47 минг сўмлик тайёр маҳсулот ва халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқардик. Йиллик режамиз эса 67935 минг сўмни ташкил этади. Моҳир тикувчиларимизнинг ғайратидан, таъминотчиларимизнинг омилкорлигидан ишониб айтишим мумкинки, бу режа муддатидан олдин ва ортиғи билан адо этилади.

Биринчи маротаба жумҳуриятимизда ишбилармонлар учрашуви ўтказилгани яхши бўлди. Ўзаро ҳамкорлик у ёки бу томон аниқ ҳисоб-китоб қилиб иш юритса, ишлаб чиқаришга ҳеч қачон халал бермайди. Гоҳо шундай бўлиб қолар эканки, яхшилаб ўйлаб қаралса фойданинг кўпроқ қисми ишлаб чиқарилган корхонада эмас, ўзга иккинчи келишилган корхона ҳисобига ўтиб кетар экан. Хўш, бунда кимга зарару, кимга фойда. Тўғри, бизнинг корхонада япониялик ишбилармонлар меҳмон бўлишди. Аммо уларнинг ўртага қўйган шартлари бизга маъқул келмади.

— Мавжуд тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари шаҳримиздаги модалар уйи ва тажрибали конструкторлар билан маслаҳатлашиб, кенгашиб иш қилишади. Бу иш сизларда қандай ташкил этилган?

— Ўтган йиллар давомида ўзимизда тикилган уч тоифадаги, яъни болалар, ўсмирлар ва катта ёшдаги эркаклар учун тикилган шимлар модалар уйида намойиш қилиниб, конструкторлар ёрдамида навбатдаги янги бичимлар қайта ўйланиб кўрилган. Бир томондан олиб қараганда бу яхши, аммо иккинчи томондан ортиқча харажатни ҳам келтириб чиқаради. Шу сабабдан кейинги 2—3 йилдан буён корхонамиз конструкторлари ўзлари яхшилаб бош қотириб ишлаб, харидоргир моделдаги шимлар конструкциясини яратишмоқда. Чунки ҳар бир яратилган модел пул ҳисобланади. Мана шу томондан иқтисод йўлига ўтдик. Бу борада конструкторларимиз Дилором Содиқова ва Дина Золотеловалар меҳнатини ҳар қанча тилга олсак арзийди. Матонинг қандай нусхадан иборатлигига қараб нормалаштирувчи Фотима Зинатуллинага тенг келадигани йўқ. Шунингдек, Лидия Ли, Татьяна Мельниковалар ҳам бичишгача бўлган жараёнда бор маҳоратларини ишга солмоқдалар. Умуман олганда Лидия Лепцова бошчилик қилаётган тажриба цехи аёлларининг яратган ҳар бир янги нусхаси барча ота-оналарга, умуман харидорларга маъқул бўлмоқда. Бу цехда юқори малакали ишчилар меҳнат қилишади.

— Людмила Саидова, бозор иқтисодиётига шахсий муносабатингиз қандай?

— Шароитга қараб иш тутиш керак. Дастлаб корхона мутасаддилари олинаётган хом ашёнинг ва умуман тайёр тикилган маҳсулотнинг қийматига қараб кўнглимиз анча тўлмади. Чунки оддийгина тикилган 7—8 ёшли боланинг шими 30 сўмдан юқори баҳолана бошланди. Шундай нарх қўймасак, хом ашё қиммат. Масалан, 22 сўмлик қалин матонинг янги баҳоси — 1 метри 45 сўм бўлиб кела бошлади. Шундан сўнг биз ҳам сарф-харажатни ҳисоблаб чиқиб, тегишли нархда маҳсулот чиқара бошладик. Асосий эътиборни эса сифатга қаратдик. Менинг назаримда ҳам сифат бозор талаби. Тўғрими?

— Юқорида корхонада тикувчилар етишмайди дедингиз. Балки, ишлаш учун шароит етарли эмасдир?

— Агар бундан 1—2 йил аввал шу савол берилганда «Тўғри, сал шароит оғир» деб, жавоб берган бўлар эдим. Ҳозир эса бундай дейишга ҳаққим йўқ. Чунки икки қаватли кўркам бино қад кўтариб, фойдаланишга топширилди. Бунинг учун 2 миллион сўм сарфланди. Тикувчиларга қулай бўлсин деб, Венгрия ва Германия давлатининг тикув машиналари ўрнатилган. 110 минг сўм маблағ сарфланиб 120 кишига мўлжалланган ошхона улар хизматида. Бозор шароитини ҳисобга олиб овқат учун 80 тийиндан қўшимча ҳақ тўлаяпмиз. Ишчиларнинг ўртача ойлиги 250 сўмдан — 350 сўмгача бўлаяпти. Тўйлар, байрам кечалари ва бошқа маданий тадбирлар доимо ўтказилиб турилади. Қандай бўлмасин яхши ишлашлари учун имкон ахтараяпмиз.

— Унда асосий муаммо нимада?

— Менинг назаримда корхонамиз шаҳардан четга жойлашганлиги бўлса керак деб ўйлайман. Райониинг бир томони Тошкент вилоятининг Янгийўл райони Жданов номли жамоа хўжалигига туташган. Шу томондан жуда кўп қизлар келиб ишлайди. Уларни транспорт муаммоси қийнаяпти. Шаҳардан фақат битта йўналишда, у ҳам бўлса 40-тезюрар автобуси қатнайди. Энг асосий муаммо ана шу транспорт ҳамда ишчилар етказиб бериш. Мавжуд тикувчилик билим юртлари енгил саноат вазирлигига қарашли корхоналарга ишчилар етказиб беради. Аммо маҳаллий саноат корхоналарига ишчилар етказиб берадиган бирорта билим юрти йўқ.

Дарҳақиқат корхона мутасаддисининг гапида жон бор. Район «Меҳнат биржаси», шаҳар пассажир ташиш бирлашмаси ва маҳаллий саноат вазирлиги мутасаддилари бу корхона келажаги ҳақида ўйлаб кўрсалар айни муддао бўларди.

Гулзода МАМБЕТОВА.

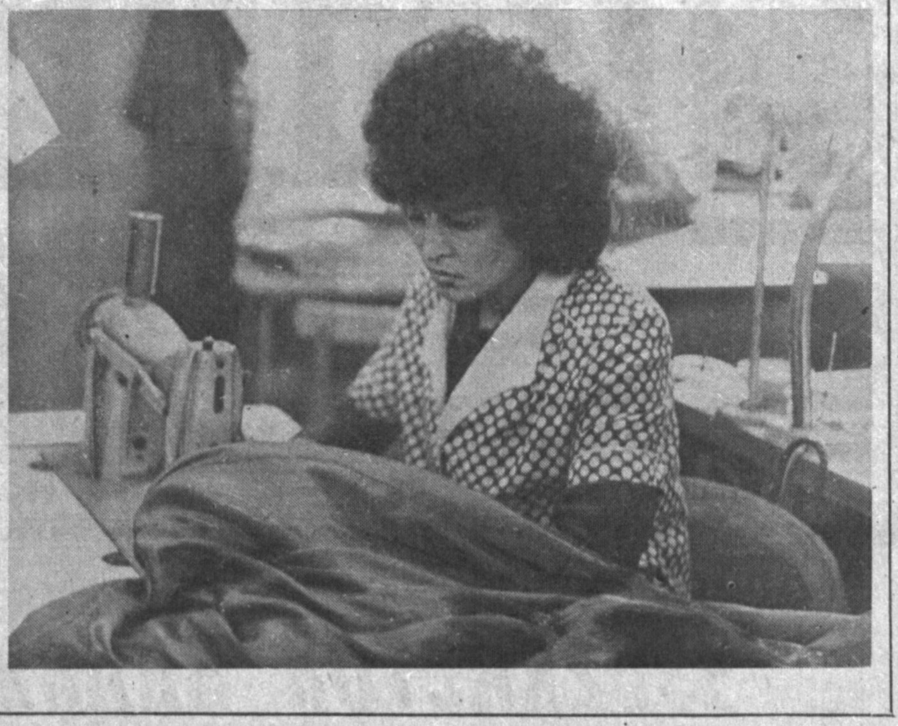

ФРУНЗЕ районидаги олий разрядли 2-модалар ательеси маҳсулотлари харидорларга манзур бўлмоқда. Чунки бу ерда меҳнат фахрийси Сабура Содиқова (чапда) ва Холида Габидулина сингари кўплаб ўз ишининг моҳир устаси бўлган тикувчи-мотористкалар самарали меҳнат қилишмоқда. Улар қўлида меъёрига етказиб тикилган кўйлаклар, шимлар, устки кийимлар, тўй либосларию бадиий кашталар ҳамшаҳарларимизга манзур бўлмоқда.

Сайдали Султонов суратлари.

Ваколат

ҚАТЪИЯТ

ОЛИМЖОН Муҳаммаджоновни фақат «Марказ-27»-дагина эмас, балки районимизда кўпчилик танийди. Фуқаролар унга участка инспектори вазифасига таалluқли юмушлардан ташқари, район Кенгаши депутати сифатида ҳам мурожаат этадилар, топшириқлар берадилар.

Жонкуяр депутат район Кенгашига сайлов ўтказувчи 33-сайлов округи ҳудудидаги уйларни кузги-қишки мавсумга шайламагунча тинчимади. Бу иш билан шуғулланаётган район ижроия комитети бўлим ва бошқармалари раҳбарларига учрашди. Таъмирловчиларга қўшимча ишчи кучи топишда кўмаклашди. Айрим ёшларни таъмирловчилар жамоасига ишга ўтказишга эришди. Бундай хизматлари билан сайловчиларнинг бир неча топшириғини уддалаётганини ўзи сезмай қолди.

Яқинда у фуқароларнинг ариза-мурожаатларини кўриб чиқиш ҳамда қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари билан шуғулланувчи доимий комиссиясининг аъзоси сифатида район ҳарбий комиссариатида бўлди. Доимий комиссиянинг 11 аъзосидан бири бўлган О. Муҳаммаджонов фуқароларнинг арзномасини текширишда алоҳида қатъиятлик кўрсатди ва текширув натижаларини доимий комиссия мажлисида муҳокама этиш лозимлигини таъкидлади. Унинг ташаббуси билан район ҳарбий комиссариатида қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари қай аҳволда эканлиги юзасидан тайёрланган материал доимий комиссия йиғилишида кўриб чиқилди ҳамда тегишли қарор қабул қилинди.

Район ички ишлар бўлимида 26 йилдан бери ишлаб келаётган О. Муҳаммаджонов жамоадаги ёшлар тарбиясига алоҳида эътибор беради, бўлимдаги ички тартиб қоидаларини уларга бажонидил ўргатади. Терговчи Абдуазиз Абдужабборов, район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари Пардабой Қосимовлар Олимжон акани устозимиз, деб биладилар.

Осойишталик посбонларига меҳрибон устоз, сайловчиларнинг район Кенгашидаги ишончли вакили Олимжон ака жамоат ишларида ҳам фаол. У мавзедаги уйларни маҳалла комитетига бирлаштиришда ибрат кўрсатди. Бир неча уйлардаги бекорчи ёшларни спортга ва фойдали меҳнатга жалб эта олди. Район Кенгашининг юз нафар депутати ҳам у кишидек жамоат юмушларида фаоллик кўрсатса, қатъиятликни дастур қилиб олса доимий комиссиялар ишининг таъсирчанлиги янада ошаверади.

Баҳодир ШАРИПОВ,
Октябрь район Кенгаши ташкилий бўлимининг катта референти.

Ҳам куласиз, ҳам куясиз

СОВУҚ ҲАММОМ

ТУППА-тузук юрган боланинг ярим кечада бирдан иссиғи кўтарилиб, алаҳлай бошлади. Сафар ака хуноб.

— Ҳой, нима бўлди ўзи, қаерда шамоллади?

— Билмасам, кеча ўртоқлари билан талабалар шаҳарчасидаги ҳаммомга борган эди...

Аёлининг гапидан Сафар ака баттар тутоқди.

— Неча марта айтганман, сенга болаларни юборма ўша ҳаммомга деб. Бола тугул катталар ҳам шамоллаб чиқади-ку у ердан.

— Ўлгудек ўжар бўлса нима қилай. Гапимга қулоқ солмай кетиб қолибди-да, дадаси. Энди нима қиламиз-а?

Сафар ака қўшниникига телефонга чопди. «Тез ёрдам» келгунча эр-хотиннинг бўлари бўлди.

— Зудлик билан шифохонага ётқизиш керак. — Боланинг аҳволини кўрибоқ шундай хулосага келди шифокор.

Ярим тунда Сафар ака бир ўзи ҳувиллаб қолди. Кимдан аламини олишни билмайди. Ўзича бировлар билан суҳбатлашади, нималарнидир уқтиради.

У эрталаб аҳвол билан яқиндан танишиш учун ўша ҳаммом томон йўл олди. Навбатчи Мирабиров билан хушламайгина саломлашди.

— Ҳа, тинчликми, Сафарбой, — деди навбатчи ўсмоқчилаб. — Жа эрта тонг ҳаммомга юриб қопсиз.

Сафар ака унга жавобан нимадир деб тўнғиллади. Лекин гапини Мирабиров англамади.

— Менга қаранг. Агар ҳаммомга келган бўлсангиз кирмай қўяқолинг. Буғ йўқ.

Бу гап ўтга керосин сепгандек бўлди.

— Ўзи инсоф борми сизларда? Қачон қараса буғ йўқ. Қачон қарама ҳаммом совуқ. Ахир яқин ўртада тартибга келадими бу ер.

У ишни охирига етказиш ниятида ўчакишиб ҳаммомга кириб кетди. Ичкарида икки ўспирин қалтираб зўр-базўр ювинишарди.

— Қалай, ҳаммом хизматидан мамнунмисизлар? — ўсмоқчилайди Сафар ака.

— Шу ҳам хизмат бўлдими? Яқин ўртада ҳаммом йўқлиги учун чор-ночор киpамизда бу ерга.

Сафар ака йигитлар билан танишди. Улар Тошкент Давлат дорилфунунининг талабалари экан. Кейин у қатор териб қўйилган тоғоралардан бирини қўлига олди. Қараса тешик. Иккинчиси ва учинчиси ҳам шу аҳволда. Вой тавба, ўнта тоғоранинг ичидан битта соғи чиқмаса-я! Охири бир тоғорани танлаб таглигини қўли билан букиб тешикни кичрайтирган бўлди-да сув олиш учун жўмрак томон юрди. Қарангки, тўртта-бешта крандан фақат биттаси ишларкан холос. Ундан иссиқ сув фонтан бўлиб отилиб ётибди. Сафар ака сувни исроф қилмаслик учун кранни беркитмоқчи бўлувди талаба йигитлар бақириб беришди:

— Эс борми амаки, ўзи! Шу иссиқ сув билан ҳаммом илиб турибди-ку. Агар уни беркитсангиз қаҳратон бўлиб кетади.

«Йигитларнинг гапи тўғри», ўзича ўйлайди Сафар ака. Совуқ бўлгач нима қилишсин. Мана шунақа қўл бола буғдан фойдаланишга мажбур бўлишади-да.

Ҳаммом ичидаги мўъжазгина ҳовузда сув кўкариб ётибди. Унга қачон сув тўлдирилгани ҳеч кимга аён эмас. Қарангки йигитлардан бири тўсатдан ўзини ҳовузга отиб қолди. Сафар ака унга «чўмилма, ахир суви ифлоску» деб огоҳлантирмоқчи эди бироқ тилини тишлади. Ахир кранлардан сув оқмагандан кейин бечоралар нима қилишсин.

Хуллас, Сафар ака кийиниш хонасига чиқса кийимлари илинган шкаф қулфсиз турибди. Сабабини сўраса навбатчи қулф йўқлигини айтди. Кўпинча бу ерда кийимлар йўқолишининг сабаби ҳам шунда экан.

— Эй укам, — деди навбатчи Мирабиров куйиниб. — Бундай нуқсонлар ўзимизнинг ҳам жонимизга тегиб кетди. Ахир қачонгача мижозлардан таъна, маломатлар эшитамиз. Агар камчиликларимизни ёзсангиз ўзим биринчи бўлиб унинг тагига имзо чекаман. Зора бошлиқларимиз ҳаммомни тартибга келтириш тараддудига тушиб қолишса.

Сафар ака шу куни ушбу ҳаммом ҳангомасини оқизмай-томизмай рўзномага ёзиб юборди.

Сафар ака мактубини оққа кўчирувчи:
Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

МЕТРО станцияларидаги йўловчилар оқими кишини беихтиёр ўйлатиб қўяди: «Пойтахтда ер ости йўли ишга тушгунга қадар роса қийналган эканмизда...»

Ҳа, бугунги кунда «Чилонзор» ва «Ўзбекистон» йўналиши бўйича ҳаракат қилаётган ер ости электр поездлари тошкентликлар ва меҳмонлар дилини хушнуд этмоқда. Айниқса, талабалар хурсандчилигини айтмайсизми!

Метросозлар эндиликда учинчи — «Юнусобод» ер ости йўлини тезроқ фойдаланишга топшириш ниятидалар. Сиз кўриб турган ушбу суратда Лоҳутий кўчасидаги ер ости йўли қурилиши акс эттирилган.

Янгиликлар Воқеалар

ЎЗБЕКИСТОН — АФҒОНИСТОН ДЎКОНИ

«Фарҳод ва Ширин» савдо-тижорат ишлаб чиқариш бирлашмаси билан Афғонистондаги «Ҳафизулла Ҳамидий лимитед» компанияси Самарқанд шаҳрида «Ҳафизулла Ҳамидий» деб аталган дастлабки Ўзбекистон—Афғонистон қўшма дўконини очдилар. Хорижий савдогарларнинг бундай дўконлари иккала томон учун фойдалидир.

— Дўконга харидорлар кўп келмоқда, — деди бирлашма раиси Р. Азимов. — Бу ерда хилма-хил газламалар, тайёр кийимлар, аёлларнинг тақинчоқлари, атторлик буюмлари, упа-элик истаганча топилади. Уларнинг нархи одатдаги тижорат дўконларидаги нархларга қараганда 20—30 фоиз пастдир.

ҚИШЛОҚДА ЙИГИРУВ ЦЕХИ

ЛЕНИН районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг Қипчоқ қишлоғида миллий дўппиларни тикишда ишлатиладиган ип чиқариш ўзлаштирилди. «Ипакчи» ишлаб чиқариш кооперативи бу ерда йигирув цехи очди.

Кооператив Фарғона вилоятидаги корхоналарнинг биридан кўчириб олинган дастгоҳлардан фойдаланмоқда. Бир сменада 500 килограмм харидоргир маҳсулот чиқарилмоқда. Қўшни «Ғалаба» жамоа хўжалигида ҳам бўш ишчи кучларидан фойдаланиб, тақчил маҳсулотни ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. У ерда ойига Андижон ип-газлама бирлашмаси ишлаб чиқариш чиқиндиларидан бир ярим тоннадан кўпроқ ип тайёрланмоқда.

ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР СОВҒАГА БЕРИЛМОҚДА

«Андижонтранс» автокорхонаси «Волгоградтранс»даги ҳамкасбларидан икки юз минг сўмлик эҳтиёт қисмларни совға сифатида олдилар.

Волгоградликлар ўз ҳамкасбларининг ҳосилни йиғиштириб олишда берган ёрдамлари учун миннатдорликларини шундай изҳор қилдилар. Ёз фаслида андижонлик ҳайдовчилардан 300 киши Волгоград вилоятининг Новониколаевский, Чернишковский, Михайловка районлари хўжаликларида етиштирилган ғаллани ўриб олишда қатнашиш учун у ерга борган эдилар. Ҳайдовчилар у ерда турдош тармоқлар меҳнат жамоалари ўртасидаги ўзаро фойдали ҳамкорликни келажакда давом эттириш тўғрисида ҳам келишиб олдилар.

ДУДИНКАДА ИШЛАШ УЧУН

Термиз дарё портининг докер-механизаторлари келаси ёз фаслида Енисей бўйидаги Дудинкада ишлаш учун таклиф этилдилар. Бу йил ёз мавсумида Александр Гришченко бошлиқ докерлар бригадаси у ерда ишлаб келган эди. Бригаданинг ишидан мамнун бўлдилар. Мамлакатимизнинг энг жанубий халқаро дарё порти вакиллари тўрт ой мобайнида Дудинкада шимол аҳолиси учун юк ортиб жўнатиш билан машғул бўлдилар.

Бундай хизмат сафарлари шимолликларга ҳам, жанубликларга ҳам нафлидир.

(ЎзТАГ).

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ
4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ 6-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА
ТОШКЕНТ МОТОР ЗАВОДИ

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

ИТАЛИЯ ВА ГЕРМАНИЯ ФИРМАЛАРИНИНГ МАҲСУЛОТЛАРИ БЎЛГАН ДВИГАТЕЛЬ ЙИҒИШ АВТОМАТ ЛИНИЯЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН

ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ;

— цех ва конструкторлик бюроларининг бошлиқлари;

— барча тоифадаги муҳандис — конструкторлар ва технологлар, механиклар, энергетиклар, электрончилар, омилкор усталар;

— рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларининг ишчи-операторлари, автоматик линиялар ва агрегат дастгоҳларининг оператор-созловчилар, рақамли дастур билан бошқариладиган электрон системали дастгоҳлар, назорат ўлчов асбоблари ва автоматика чилангарлари, чилангар-таъмирловчилар.

Завод кераkли пайтда ушбу мутахассисларни шартнома асосида малакасини ошириш ва ўқитишни ташкил қилади. Ўқиш заводда ёки «КАМАЗ», «ВАЗ», «ГАЗ» ва бошқа қардош корхоналарда ўтказилади. Ўқиш муддати — 2 ойгача. Ўқиш даврида ўртача ойлик иш ҳақи сақланиб қолади, сафар йўлланмаси чиқимлари тўланади.

Халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш кенгайганлиги муносабати билан завод қуйидаги касбларга тезда ишга қабул қилади:

— токарлар, йўнувчилар, штамповчилар, газ электрпайвандчилар, чилангар-асбобсозлар, токарлик автоматларини созловчилар, механика йиғув ишлари чилангарлари, чилангар-таъмирловчилар, силлиқловчилар, эритувчи-қуювчилар, техник назорат бўлими назоратчилари, ўровчи-консерваловчилар, бўёқчилар, «Е», «Д» тоифали ҳайдовчилар, автокранчилар ва бошқалар.

Мутахассисликка эга бўлмаганлар завод ёки автомобиль қишлоқ хўжалиги машинасозлиги вазирлигининг Минск, Владимир ва бошқа шаҳарлардаги қардош корхоналарида 2 ойдан — 6 ой муддатгача ўқиб ўрганишлари мумкин.

Иш ҳақи — 400 сўмдан 1000 сўмгача.

5 йил ичида уй-жой билан таъминланадилар, хусусий уй-жой қуриш учун ер участкалари ажратилади. Ёлғизлар учун ётоқхона бор.

Заводга (Тошкент шаҳрида) **30, 110,12-автобуслар; 192-маршрутли такси билан бориш мумкин. «Тошкент мотор заводи» бекати** («Бахт» кўли яқинида).

КАДРЛАР БЎЛИМИНИНГ ТЕЛЕФОНИ: — 98-47-77.

«СРЕДАЗЭЛЕКТРОСЕТЬСТРОЙ»
ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШГАН
ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

барча тоифадаги ҳайдовчилар, трактор кранлари машинистлари (Т-100 ва Т-130 тракторлари таянчида), 4,5 даражали бурғуловчилар, 4, 5, 6 даражали бульдозерчилар, муҳандис ва омилкор усталар лавозимидаги кон муҳандислари ва техниклари, бурғулаш ускунаси машинистлари, «ЗИЛ-130» ва «МАЗ» автомашиналари негизидаги автокранларнинг машинистлари; трактор техникаларини таъмирловчи 4—5 даражали чилангарлар, 4—5 даражали авточилангарлар.

ИШ ҲАҚИ — 500 СЎМДАН 1000 СЎМГАЧА.

Район коэффициенти (15—30 фоиз) тўланади, ишнинг кўчма табиати учун бир кеча-кундузга 15 сўм тўланади.

Кичик оилаларга мўлжалланган ётоқхона мавжуд. Навбати билан уй-жой берилади.

Маълумотлар учун Ҳамза район аҳолини ишга жойлаштириш бўлимига — М. ҲАСАНОВА КЎЧАСИ, 14-УЙ ЁКИ «СРЕДАЗЭЛЕКТРОСЕТЬСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШГАН ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ — ТУРСУНХЎЖАЕВ КЎЧАСИ, 2 «а» УЙГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

Ҳаёт сабоқлари

ХОТИРАДА ҚОЛСИН ЯХШИ НОМ

БАЪЗИ кимсаларнинг меҳр-шафқат, меҳр-мурувват, меҳр-оқибат, меҳр-муҳаббат каби инсонийликнинг энг оддий ҳис-туйғуларидан ҳам тамом йироқлашиб, шахсий манфаат ботқоғига юзтубан ботаётганларини, маънан қашшоқланаётганларини кўриб, кўнглимни бир ғашлик чулғайди. Бугунги кун қайғусида олатасир юрган бу хилдаги кимсалар гўё шундоққина кўз ўнгимда ваҳшийлашаётгандек бўлади.

Уйга толаман, адоқсиз саволларга кўмиламан: ахир ҳар бир бошда бир туғилиш, бир ўлиш бор—қочиб қайга беркинамизу, яшириб нима рўшнолик кўрамиз? Тақдири азалимиз, пешонамиздаги ёзиғимиз шул экан, бир-биримизни ҳокисор, оёқ-ости қилишлар эвазига нималарга эришмоқчимиз ўзи? Умр бўйи мол-дунё йиғиб, нима каромат кўрсатмоқчимиз? Шоҳмизми, гадомизми, барибир нариги дунёга қуруқ қўл билан борамиз-ку! Фарзандларимизга қолдирамизми? Агар чиндан ҳам уларнинг келажакларига фаровонлик тиласак, яхши тарбия йўли билан уларга одоб-ахлоқ, имон-эътиқод дарсларидан сабоқ беришлик, илм-ҳунар ўргатишлик, ҳаётнинг паст-баланд ташвишлари — ғаму қувончини танитишлик ва шуларга ҳозирлаш, у меросларимиздан ҳам минг чандон яхшироқ ва фойдалироқ эмасмикин?! Дунёда биргина яхшилик унутилмаслигини ва бу ортимиздаги авлодга бир ширин хотира бўлиб қолишини англатишлик ҳар нарсадан зиёда эмасмикин? Беш кунлик дунё, деб едик-емирдик, ичдик-симирдик... кемирдик. Ахир бир бу сифатларимиз билан қолажак авлодларимизнинг дунёларини беш кунлик қилиб қўймаётганмикинмиз?

Уйларимнинг поёнига етолмай, охири юрагим тўлиб-тошиб, бир нажот истаб — қабристонга, меҳригиё буважоним оёқ узатиб ётган хилхонага ошиқаман. Қабр атрофида ғунча ёзган бир неча қизил гулларга тикилиб туриб, қалбимга бир ором чўкаётганини ҳис қиламан. Аридай ҳамон ғимирлаётган жамики ўю-хаёлларимни миямдан қувиб чиқариб, таскин топиб — буважонимни кўз ўнгимда гавдалантиришга уринаман, улар билан хаёлан суҳбат қуришга чоғланаман. Ҳозир, шу тобда мўъжиза рўй бериб, ғойибдан буважоним пайдо бўлиб қолсалар, ҳамишадагидек: «Болам, бу умр деганлари уммоннинг бир бебош ирмоғи — манзилига етганда қуриб қолади. Ирмоқ равонликдан йўл тутса — тақир ерда ҳам гулу чечак ундиради, паст-баланддан йўл тутса — кўмилиб ётган тошни ҳам юзага чиқариб қўяди. Ҳа, шундоқ, болам. Тўпдан ажрасанг ҳам кўпдан ажрама. Ҳурмат қилсанг, ҳурмат топасан, хизмат қилсанг — иззат...» дер эдилар.

Бувам қазо қилганларида мен ўн саккиз ёшда эдим. Куни кечагидек ёдимда, бувам олтмиш саккиз ёшларида биринчи январь куни (янги йилга ўтар кечаси соат ўн иккилардан ошганда оғирлашиб қолган эдилар) яратганга омонатларини топшириб, марҳума Нортожи бувижонимнинг ёнларига йўл тутдилар.

Кўплар қатори мен ҳам бувамни жуда-жуда яхши кўрардим. Айниқса бирор юмуш буюрганларида шошиб қолардим. Уларни фақат хурсанд қилсам, дердим-да. Очиғи, бувамга ҳавасим келарди. Жуда кўнгилчан, меҳр-шафқатли, айни чоғда ширинсухан, болажон эдилар. Бувамни нега ҳурмат қилардим? Биринчидан, тушимда (унда ёш бола эдим) бошларидан бир коса мошхўрда тўкиб юборганман, шу-шу, ўнгимда улардан бироз ҳайиқиб юрганимдан. Гўё ўша, тушимдаги бу бемаъни қилиғим учун бувам истаган пайтларида таъзиримни бериб қўядигандек. Иккинчидан, дадам бизнинг бебошлик қилган, айтилган ишни вақтида бажармаган кезларимизда гоҳо-гоҳо жаҳллари чиқиб, бир боплаб саваламоқчи бўлганларида бувам қўлларига илинган таёқчами, новдами олволиб: «Ўғлим, урсанг мени ур, уларга қўлингни теккизма» деб бизни калтаклардан ҳамиша сақлаб қолганлари ва бизни аяб-авайлаганлари учун... Учинчидан, мен бир куни қўлимга андава олиб, ўзимча ҳафсала билан қўйхонамиз ичини суваётганимда бувам тепамга келиб: «Баракалла, мана бу эр йигитнинг иши», деб мени мақтай-мақтай кетганлари учун. Сувоқ қанча пайтгача қўйхонамиз деворларини «безаб» тургани ёдимда йўғу, аммо бувамнинг бу бир оғиз ширин сўзлари, тасаллилари мен ёш болага катта рағбат бўлиб, қилаётган ишимдан мамнун этганини унутолмайман. Бувамнинг вафотларидан сўнг улар ҳақида дадамдан, улфатларидан қанчадан қанча ҳикоялар эшитиб, лолу ҳайрон бўлиб қолдим. Негаки, бувам ҳеч қачон ўзлари ҳақда гапирган эмасдилар. Оддий ва камтарин эдиларда. Қирқинчи-эллигинчи йилларда Сирдарёдаги Мирзачўлда, бир жамоа хўжалигида бригадир бўлиб ишлаганларини ҳисобга олмаса, ҳеч қандай мансабли ёки масъул ишларда ишламаганлар. Бой ҳам бўлмаганлар, камбағал ҳам. Кўпроқ умрлари деҳқончилик билан ўтган. Кетмон билан оила боққанлар. Олтмишинчи йилларда яна Тошкентга қайтиб келишган ва шу ерда уй-жой солиб, эски танишлар, қўни-қўшнилар билан яна иноқлашиб кетишган.

Гоҳо-гоҳо ҳайрон қоламан: наҳотки саховат, меҳр-шафқат, ҳотамтойликнинг чек-чегараси йўқ?

Дадамнинг айтишларича, бир куни бувам (чамаси 40—50 ёшларида бўлганлар) уйимиз яқинидаги дўконга чиқсалар, бир машина помидори олиб келган шофёр йигит билан сотувчи ҳеч муросага келиша олмаган экан.

— Ана, кўрмайсанми, қанча помидори сотилмай ириб кетаяпти. Сенинг яна бир машина помидорингни бошимга ураманми? — дермиш сотувчи аёл икки қўлини белига тираб олиб. — Овора бўласан, барибир қабул қилмайман. Қайга борсанг, бор!

Шофёр йигит куйиб-пишиб сўзлармиш:

— Мен нима қиламан буларни. Уёққа олиб борсам омборчи мендан кетган, нима қилсанг, қил, деса: буёқда сиз олмасангиз. Шу помидори деб, олти соатдан бери ҳалакман-а!

Бувам ўйлай-ўйлай, охири шофёрниям, сотувчиниям олдиларига чақирибдилар:

— Иккаланглар ҳам буёққа келинглар-чи, гап бор!

Улар ҳайрон бўлиб, бувамга тикилишибди.

— Ҳа, амаки, тинчликми?

Бувам сотувчи аёлга юзланибдилар:

— Шу помидорини ҳаммаси неча сўм бўлади?

Шофёр йигит «накладной»ини кўрсатибди:

— Фалон тонна, фалон сўму фалон тийин!

— Яхши, — дебдилар бувам машина кабинасига бамайлихотир чиқаётиб. — Сен қизим шу ерда кутиб тур! — кейин шофёрга қарабдилар. — Ҳайда, меникига. Ҳаммасини ўзим сотиб оламан.

Иккови ҳангу манг бўлиб қолишибди:

— Ҳазилни қўйинг-ей, ака, — дебди шофёр йигит ишонқирамай, — шунча помидорини нима қиласизлар? Буни бозорда ҳам сотолмайсиз-ку, ҳамма ёқда помидори...

— Ҳайда, дедимми, ҳайда. Гапни кўпайтирма, бўлмаса айниб қоламан, — дебдилар бувам.

Шофёр йигит бувамнинг «айниб қолмас»ларидан дарров рулга ўтирибди.

Дадамнинг айтишларича, бувам бор пулларига яна пича қўни-қўшниларидан қарз-ҳавола олиб, сотувчига нақд санаб берибдилар. Яна бир гап: шофёр йигитни қўярда-қўймай уйга олиб кириб, қорнини ҳам обдон тўйғазиб юборган эканлар. Бу помидорилар нима бўлибди, денг. Бувим бувамни «Э, қилиғингиз қурсин» деб, жаврай-жаврай помидориларнинг ҳаммасини томларга ёйиб, қоқи қилибдилар. Кейин қиши билан қоқиларни бозорга олиб чиқиб, кўтарасига сотаверибдилар. Шунча помидоридан қандоқ қилиб қутуламан, деб роса қўрққан эканлар-да. Йўқ, ҳоҳ ишонинг, ҳоҳ ишонманг, ўша помидорига кетган сарф-харажат бувамнинг ҳамёнларига уч ҳисса бўлиб қайтиб тушибди.

Дўстимнинг дадаси Мансур амаки ҳам бир гап айтиб қолди. Айтишича, бувамга бу киши ҳам улфат бўлган экан. Улфатки, энг кичиги — дастёри. Бир куни бувам чойхонада улфатларига ўзлари ош дамлаб (амакимнинг айтишича, бувам яхши, қўли ширин ошпаз ҳам бўлган эканлар) дастурхонга қўяётиб:

— Мансур, эшитишимча, яқинда ўғлингга тўй қилаётган эмишсан, — дебдилар маъноли кўз уриштириб. — Менда битта бузоқ бор, олмайсанми? Гўшти бир тўйингга етиб ортади.

— Бўлгани қанча, Тожибой ака, айтинг, — дебди Мансур амаки.

— Сен учун етти юзга бераман, — дебдилар бувам кулимсираб. — Ҳар ҳолда улфатимиздансан. Бўлмаса бозорга олиб тушсаму...

— Тўрт юз бераман, — дебди амаки бувамнинг кўнгилчанликларидан фойдаланиб қолмоқчи бўлиб. — Мана, кўрмасдан оламан, нақд!

Ширакайф улфатлар ҳам баҳсга қўшилишибди.

— Тожибой, айтганига беравер. Бола хурсанд бўлади. Биринчи тўй қилиши.

— Кўрмасдан олаяпти-ю, сотавер. Мана, ўртада биз турибмиз.

— Бузоғинг балки уч юз сўмликдир, фойда қилиб қол, — дебди яна бири луқма ташлаб.

— Тожибой, — дебди улфатларнинг сардори. — Мансур ҳали ёш, энди тўй кўриши. Кел, шунга ҳам жабр бўлмасин. Кўнақол, мана уч юзу эллик!

Мўмингина, камтарингина бувамни қўярда-қўймай, Мансур амаки билан қўл олиштиришибди. Кўндиришибди. Пули ҳам шу заҳоти тўланибди.

— Майли, розиман. Улфатлар нима деса шу! Ўзимизнинг бола-ку, ундаям қолиб кетмас, — дебдилар бувам фотиҳага қўл очиб. — Илоё кўрган куни тўй бўлсин!

Улфатлар юзларига фотиҳа тортишибди.

Хуллас, чойхонадан тарқалишган куннинг эртасига Мансур амаки бир укаси билан уйимизга келибди. Бувам оғилхонани кўрсатиб:

— Ана, бир амаллаб опчиқиб кетларинг, — дебдилар жилмайиб. — Сенга насиб қилган экан.

Мансур амаки камида юз-юз йигирма кило гўшт қиладиган новвосни кўриб, эси оғиб қолибди. Кейин дарров ҳушига келиб, чўнтакларини кавлаштиришга тушибди:

— Тожибой ака, айтаверинг, устига яна қанча қўшай? Кеча кайф устида...

Бувам яна кулибдилар:

— Ўша чойхонадаги гап-гап, ука. Пулингни чўнтагингга солиб қўй, жуда эригинг келаётган бўлса тўйингдан кутилиб, озгина ҳушингга келганингда, чойхонада битта ош қилиб берарсан. Иншоолло, берганингга розиман.

Мансур амакининг айтишича, бузоқнинг гўшти тўйдан ҳам ортиб, яна бир неча кун қора қозонларини қайнатган экан. «Жуда мард, танти одам эдилар-да, Тожибой акам. Ўша бузоқ тўққиз юз-минг сўмларга сотиларди, ўша пайтларда. Тағинам менга икки-уч юз камига бермоқчи бўлган эканлар-а», деб хотирлайди ҳали-ҳануз Мансур амаки.

Мана, бугун бувамнинг қабри устида турибман. Уларга шу сўзларимни айтмоқдаман: «Тангри раҳмат қилсин, буважоним! Илоҳим қабрингиз нурга тўлсин, бизга қилган ўгиту насиҳатларингиз дунё тургунча яшасин».

Зоир ЗИЁ.

ИТТИФОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

МОСКВА. СССР мусиқа арбоблари уюшмаси декабрь ойида ўзининг биринчи съездига тўпланади. Янги ижодий уюшманинг пойтахтда бўлиб ўтган мувофиқлаштирувчи кенгаши шу қарорга келгач, мамлакат мусиқа маданиятини ривожлантириш жамғармасининг низомини қабул қилди. Жамғарма акционерлик жамияти қоидаларига асосланади ва ижодий ташкилотнинг моддий негизини мустаҳкамлаш вазифасини ўз зиммасига олади.

КУРИЛЬСК (Сахалин вилояти). Курил район кенгашининг сессияси ўз ишини тугаллади. Сессия 6 июнни Курил райони аҳолисининг байрами деб эълон қилди. 1778 йилнинг шу куни айнлар (қадим замонлардан буён Курил оролларида, Сахалинда, Хоккайдода истиқомат қилиб келаётган кичик бир элат вакиллари) рус фуқаролигига қабул қилинган эдилар. Район кенгаши Хоккайдо ороли айнлар жамоасининг делегациясини меҳмонга чақиришни мўлжалламоқда.

⊙ КРАСНОДАР. Краснодар авлиё Екатерина бош соборининг олий монахи Леонид Кубань ногиронларининг биринчи рўзномаси — «Рассвет» таҳририяти биносига келиб, оқ фотиҳа берди. Таҳририят шаҳар марказида, собиқ Ленин район партия комитетининг сиёсий маориф хонасида жойлашган. Таҳририятга келган журналистларнинг кўпчилиги чўқинганлар бўлиб, рўзномани ногиронларнинг ёрдамчиси ва дўстига айлантиришни ўзларининг касб бурчи деб ҳисоблайдилар.

⊙ МОСКВА. Украина мустақил касаба уюшмалари федерациясининг кенгаши Республика Олий кенгашига баёнот юбориб, унда «меҳнаткашларни ва уларнинг оила аъзоларини бозор муносабатларининг салбий оқибатларидан ҳимоя қиладиган» қонунларни зудлик билан қабул этишни талаб қилди. Федерациянинг матбуот марказида ТАСС мухбирига шу нарса хабар қилинди. Жумладан, меҳнатга ҳақ тўлашнинг давлат кафолатлари, меҳнатни муҳофаза қилиш, пенсия таъминоти, жамоа шартномалари ва битимлари ҳақидаги қонунлар назарда тутилмоқда. Баёнотда «Одамларнинг баттар қашшоқлашувини тўхтатадиган қонунларни қабул этиш пайсалга солинаётганлиги» хусусида норозилик билдирилган.

⊙ ТОШХОВУЗ. Тошховузлик Н. га бировнинг буқаси маъқул бўлиб қолди. Лекин ўзи буқага маъқул бўлармикан? Бировнинг ҳовлисидан буқани ўғирламоқчи бўлган Н. бу ҳақда ўйламай чакки қилди.

Тунда у ҳеч кимга сездирмай молхонага кирди, буқанинг арқонини устундан ечиб олди ва қўлига ўраб буқани молхонадан тортиб олиб чиқмоқчи бўлди. Бундай бетакаллуфлик ҳайвонга ёқмади ва у бирдан ўзини четга отди. Натижада ўғри қўлига ўраб олган арқонга ўралашиб қолди ва жаҳли чиққан буқанинг ҳужумидан қутила олмади.

Бақириқни эшитиб, югуриб келган мол эгаси чақирилмаган меҳмонни ўлимдан асраб қолди. Тинчланган буқа молхонада қолди, ўғри эса реанимацияга тушди.

(ТАСС).

Қозоғистон. Павлодардаги «Пульс» акционерлик жамияти йилига миллион квадрат метр линолеум ишлаб чиқарадиган заводни қуриб фойдаланишга топшириш учун бир ярим йил ўрнига атиги олти ой кифоя қилди.

Ушбу завод маҳсулоти Павлодардаги янги уйлар қурилишидаги эҳтиёжни тўла қондиришдан ташқари линолеумнинг бир қисми қўшни вилоятларга ҳам юборилади.

СУРАТДА: линолеум чиқариладиган линиянинг ишини созловчи Виктор Сурмяев назорат қилмоқда.

Н. Кузнецов сурати, (ТАСС).

Тарихимиз зарварақларидан

Носир САИДИЙ

Амриқо мактаблари

⊙ **Носир Саидов 1901 йили Тошкент шаҳрида туғилди. 1923 йили Маориф олийгоҳининг филология, кейинроқ Москва Коммунистик дорилфунунининг маориф бўлимини битирди. Сўнг Ўзбекистон халқ маорифи комиссарлигида, маориф олийгоҳи, муаллимлар техникуми, Андижон округ халқ маорифи бўлимида ишлади, бир оз муддат республика халқ маорифи комиссари лавозимини бошқарди. У маориф соҳасида орттирган бой тажрибаларини матбуот орқали эълон қилиб, 30 дан ортиқ мақолалар ёздики, улар ҳозирда ҳам қимматини йўқотган эмас.**

Носир Саидов (Носир Саидий) 40-йиллар қатағонининг қурбони бўлди. Қуйида забардаст маорифчининг 1925 йилда «Маориф ва ўқитғувчи» ойномасининг 2-сонида араб алифбосида чоп этилган «Амриқо мактаблари» мақоласини азиз оқшомхонлар эътиборига ҳавола этдик.

ТУРКИСТОН учун керак бўлган экинчилик мошиналарни ҳозирги вақтдоғи Қўшма Амриқодан сотиб оламиз. Қўшма Амриқо биздан мингларча чақирим бўлғон юксалиши ўртасида, чет мамлакатларга, бир мамлакат бўлсада, ўзида ясалғон ҳар турли қуролни сотиб дунёнинг бойлиғини ўзига йиға борадир.

Бизда бўлғон техник чет мамлакатларда ясалғон мошиналардан фойдаланишдан иборат бир ҳолдадир. Ҳолбуким, техникада тараққий, бир кишининг босоғон мошинасидан фойдаланишдангина эмас, балким мошинани ўзи ясашдандир.

Дунё урушидан олдин Амриқода ўн беш минг миллионер бўлғон ҳолда, дунё урушидан сўнг миллионерларнинг сони эллик мингга етди. Бу расмий ҳисобот Амриқонинг техника орқали бойлиғини ўзига тортиб олғонлиғин кўрсатадир ва шунингдек ҳар минут сайин янги Амриқонинг техника дунёсида бўлғон тараққиётини очиқ кўрсатадир.

Амриқонинг тараққийсига бошлича сабаб бўлғон нарсалар, техника ҳам шул техника дунёсида вужудга келтирдиклари — тезлик ва интизом билан буларни ўрганишга қурилғон мактабларидир.

Амриқо мактаблари иккиға айриладир: ҳукумат мактаблари ва хусусий мактаблар. Ҳукумат мактаблари ҳукумат муассасаси бўлғонликдан, маълум миқдорда берилган йиллиқ оқча орасида давом этганлигидан, иқтисод ёғидан юксала олмайдирлар. Иқтисод ёғидан юксала олмағучи мактаблар биз учунда фойдали деб ўйланмаслиғ керак. Шунинг учун бу мақолада Амриқонинг хусусий мактабларидан баҳс этиш лозим топилди.

Амриқо бир тижорат дунёсидир, амриқоликлар қарашида бир турли фойдаси бўлмағон нарса ишланмаслиги тигиш. Бу қараш мактаблар тўғрисида айнан жорий ва фойдали натижалар кўрсатгани тажрибалар билан собитдир.

Хусусий мактаб очилғон замони бир фабрика, ёхуд бир дўкон очилғондай ёлғиз хусусий манфаат кўзда тутулиб, фойда этиш тилаги билан очиладир.

Ҳам шунинг билан тарбия бериш вақтларида, тарбиячи мумкин бўлғон қадарли балки қатъий суръатда болаға бирор нарса тўғрисида қонун каби нарсаларни ёдлатишдан воз кечиш керакдир, чунки тушинтирмасдан ишонтириш деган нарсани энди мактабдан узоқ ўтмишиғо вақт еткандир.

Ҳар бир ўқитғувчининг энг катта вазифаси ҳозирги иш мактабларида болаға воқеа ва ўзгаришларнинг моддий сабабларидан тушунтира олишдир. Агарда бола шунга тушунса шул муваффақиятдир, шул етадир. Демак, мактабларда марксизм деган нарсани дунёда бор нарсаларнинг моддий асослардан тушуниш билан асос этилган нуқтаи назардан текшириб гина боришдир. Ўқиғувчиларни шул йўлга одатлантириб боришни биз мактабда марксизм тарбияси деб айтамиз. Болаларға қишлоқ рўзғорининг тузилиши тўғрисида қишлоқ турмушин сўзлаб тушунтирган вақтларда савдо, саноат, капитализм ҳам империализм тўғрисида ва уларнинг тузилишидаги асосий масалаларни тушунтириб кетиш ҳам мумкиндир.

Қишлоқ рўзғорида, унинг тараққийсида кўпчилик билан биргалашиб ишлашнинг фойдаларини тушунтириб ўтилган вақтларда, социализм, коллективизм (ижтимоиётчилик) онгин бериш устида болани биргаликка ўргатиш ҳам жуда қулай бир мавқедир. Мана шул йўлни мактаб тарбиясига яқинлаштирсоқ, шу йўлнинг негизини мактабларимизга қаттиқ жойлаштирсоқ шубҳа йўққим биз ёш болаларимизға таъсир этиб келган эски эътиқод, диний қарашлар ўрнига тоза марксизм қарашин берган бўла оламиз.

Меҳнаткашлар тарбиясининг эски тарбиядан фарқи ҳам шул нуқтададир.

Бизнинг ҳозирги бошланғич ва ўрта ёш мактабларимиз қизил тарбиячи ўқитғувчиларимиздан шул нарсаларни талаб этадирлар.

Бас, шундай бўлгандан кейин ҳар бир ўқитғувчи ҳозирдан бошлаб шул нарсага тайёр бўлиши ёш мактабларининг икки кўзи билан кутган нарсасидир.

Арабчадан ҳозирги ёзувга Ҳайдарали УЗОҚОВ ўгирган.

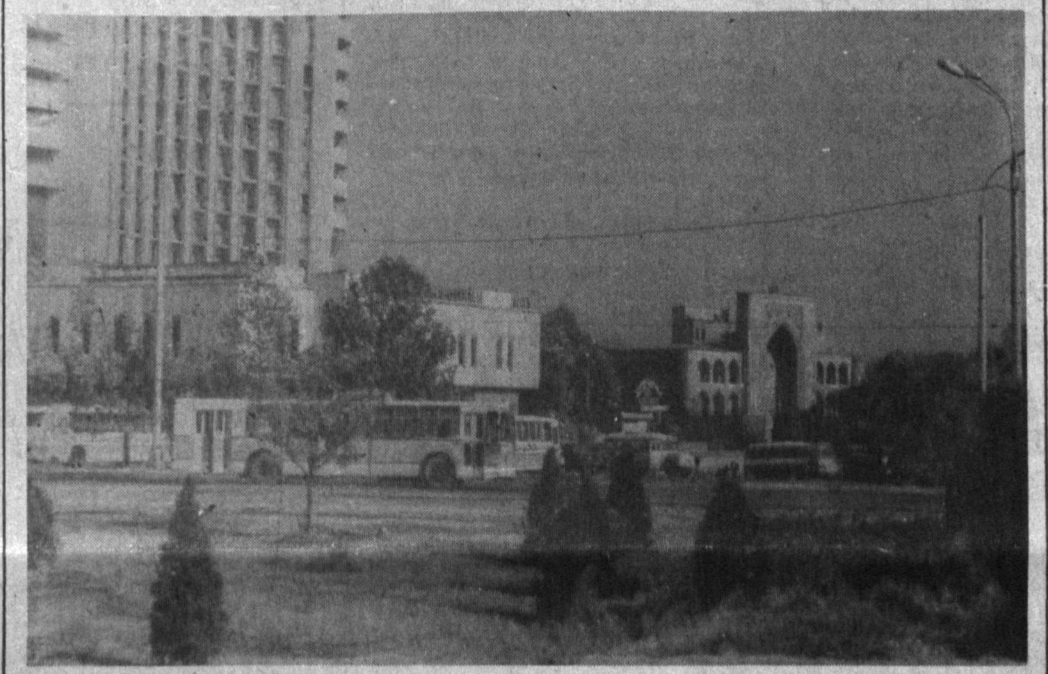

БУГУНГИ ТОШКЕНТ.
СУРАТДА: Чорсу майдонининг кўриниши.

Қодиржон Султонов сурати.

Куюнчаклик билан ёзилган

СИРТИ ЯЛТИРОҚ...

ЎЗБЕК тилига Давлат тили мақоми берилганидан бери ўтган 2 йил ичида матбуотда, ойнаи жаҳон ва радиода мазкур Қонуннинг амалда қандай бажарилаётгани ҳақида жуда кўп материаллар эълон қилинди. Лекин Қонуннинг бажарилиши қаттиқ танқид остига олинишига қарамасдан, у ҳамма жойда ҳам тўлиқ амалга тадбиқ этилмаяпти. Кўпгина муассаса, корхона, давлат ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари ушбу Қонунни била туриб амал қилмаяпти. Бунга мисол қилиб, 12-автокорхонани олишимиз мумкин. Бу корхонанинг «Сергели — 12-Инқилоб хиёбони» йўналиши бўйича қатнайдиган 58-тезюрар автобуси, «Сергели — 12 — Шимолий темир йўл вокзали» йўналиши орқали қатнайдиган 40-тезюрар автобусларига сиртдан қараганда Давлат тили тўғрисидаги Қонун амалда бажарилаётгандек туюлади. Лекин автобуснинг ичкарисига кирсангиз умуман бирон-бир ўзбек тилида ёзилган эълонни топа олмайсиз.

Кунларнинг бирида «Сергели—8» — бекатидан 58-(тезюрар) автобусига ўтириб «Инқилоб хиёбони» томон кетаяпмиз. Автобус «Самарқанд» автобекатига келиб тўхтади. Одамлар тушиб бўлгач, бир нечта кишилар билан бирга икки ўрта ёшлардаги аёллар ҳам автобусга чиқишди (қишлоқдан келган бўлсалар керак). Автобус ўрнидан қўзғалгач, ҳалиги аёллардан бири у ёқ-бу ёққа қараб, ёнида турган бир рус аёлдан йўл ҳақи неча пул эканлигини ўзбекчалаб сўради. Сал узоқда уларни кузатиб турган бир йигит: «Хола, йўл ҳақи 20 тийиндан, ҳайдовчига узатиб юборинглар, шундоққина ёнингизда эълон ёзиб қўйилган-ку!», — деди. Шунда ҳалиги аёл «Ўрисчага тушунмайман-да, укажон», — деди автобус эшигининг тепасига ёзиб қўйилган русча эълонга қараб.

Кўз олдимизда бўлиб ўтган воқеа оддийгина туюлади кишига, лекин шу оддий воқеада Давлат тили тўғрисидаги Қонуннинг бузилишини кўрамиз. Ахир Ўзбекистоннинг Давлат тили ҳақидаги Қонунни кучга киритиш тартиби тўғрисидаги қарорида «Қонуннинг 22-моддаси 1991 йилдан амал қила бошлайди» — деб ёзиб қўйилганку! Мана, йил охирлаб боряпти. Наҳотки, 12-автокорхона раҳбарлари «Қонун қоғозда қолиб кетади», деб ўйлашаётган бўлсалар...

Шуҳрат МУРОДОВ.

Рўзғорда асқотади

ТОШКЕНТ электр машинасозлиги заводи қошида «Электродвигатель» деб номланган кичик корхона фаолият кўрсатаётганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо бу ерда хом ашёнинг таъминотига қараб халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилган. Масалан пластмассадан ишланган кир қистиргич, иккиуч хилдан иборат болалар ўйинчоғи, электр манбаи ва ҳоказолар.

Кичик корхона маҳсулотининг асосий қисмини кичик ҳажмдаги электрдвигателлар ташкил этади. Шунинг учун ҳам Пермь шаҳри тадбиркорлари корхона ишлаб чиқарган маҳсулот билан танишиб чиққач 40 минг дона электр ушлагич мосламасидан буюртма беришди. Улар келгуси йилдан бошлаб бартер усулида алоқа қилиш учун шартнома ҳам тузиб кетишди.

Гулнора АЗИЗОВА.

Тиббий муассасаларда

Болалар сиҳати—бойлигимиз

БОЛАЛАР сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш, уларни турли юқумли касалликлардан сақлаш ва даволаш тиббиёт олдидаги долзарб масалалардан бўлиб турибди. Куни-кеча Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг педиатрия илмий-тадқиқот илмгоҳи грипп ва ўткир респиратор юқумли касалликлар билан болаларнинг хасталаниши муаммоларига бағишланган республика илмий-амалий анжумани ҳам ана шу мавзуга қаратилди. Анжуман ишида республика барча вилоятларининг болалар соғлигини сақлаш бўйича бош мутахассислари, Қорақалпоғистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлигининг вакиллари, Ўзбекистоннинг етакчи олим ва мутахассислари, соғлиқни сақлаш ташкилотчилари иштирок этдилар. Анжуманни Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари Марат Даминов қисқача кириш сўзи билан очди.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош болалар инфекциянисти доцент Меҳмон Аҳмедов анжуман иштирокчиларига болалар ўртасида грипп ва бошқа ўткир респиратор юқумли касалликларнинг тарқалиши, уларнинг олдини олишнинг ҳозирги аҳволи тўғрисида тўла-тўкис ахборот берди. Республикамизнинг болалар юқумли касалликлари бўйича етакчи мутахассис олими, профессор Орхон Маҳмудов грипп ўткир респиратор юқумли касалликларни буларга ўхшаш бошқа хасталиклардан фарқлаш, уларни самарали йўналтирилган даволаш усуллари, бу касалликларни болалар ўртасида кескин камайтириш чоралари тўғрисида қизиқарли маъруза қилди. Профессор Т. Даминов ўз маърузасида бу масалаларни янада тўлдирди.

Маълумки, грипп ва ўткир респиратор юқумли касалликлар аъзои-танда кечаётган бошқа касалликлар, хусусан улар билан зарарланган аъзои-раисалар фаолиятини ҳам кескин ўзгартириб юборади. Республика болалар гепатологияси марказининг раҳбари, тиббиёт фанлари номзоди Бахтиёр Қодиров ана шу касалликлар болаларда жигарнинг сурункали касалликларининг кечишига таъсири хусусида қизиқарли маълумотлар берди. Тиббиёт фанлари номзоди Фурқат Шамсиев бу касалликларнинг наслий хусусиятларига алоқадорлиги тўғрисида гапирди.

Кейинги йилларда атроф-муҳитнинг ифлосланиши, унинг олдини олиш бутун инсоният олдида катта муаммолардан бири бўлиб қолмоқда. Ташқи муҳит омилларидан ташқари инсонларнинг кундалик турмуш тарзи ҳам уларнинг соғлигига бевосита алоқадордир. Педиатрия илмий-тадқиқот илмгоҳи ижтимоий педиатрия лабораториясининг мудири Учқун Каримов болалар ўртасида юқорида айтилган касалликларнинг тарқалишида атроф-муҳит, табиий ва оилавий омиллар, ота-оналарнинг турмуш тарзи ва бошқа ижтимоий омилларнинг аҳамияти тўғрисида қизиқарли маъруза қилди. Булардан ташқари, мазкур касалликларнинг лаборатория ташҳиси, улар билан тез-тез хасталанадиган болаларни поликлиника шароитида назорат қилиб бориш, касалликнинг олдини олиш чора-тадбирлари ва бошқа муаммолар тўғрисида ҳам қизиқарли маърузалар тингланди.

Анжуманда вилоятлардан келган шифокору олимлар ўртасида муҳокама этилаётган масалалар юзасидан кенг фикр алмашилди ва болаларни касалликлардан муҳофаза қилишда энг замонавий тиббий услублари қўлланиши ҳақида келишиб олинди.

Шуҳрат ТУРСУНОВ,
Ойсара ҲАЙДАРОВА,
шифокорлар.

Шифобахш ўсимликлар

ҚАЛАМПИР ҲАҚИДА ҚИЗИҚ ГАПЛАР

МАЪЛУМКИ, қалампир бир йиллик, бўйи 30-60 сантиметргача етадиган ўт-ўсимлик, пояси тик ўсувчи, қиррали. Барги оддий, тухумсимон, ўткир учли, гуллари оқ. Меваси кам сувли, қалин пўстли, кўп уруғли. Навларининг меваси ялтироқ, қизил ва сариқ рангли, мазаси аччиқ ва чучук бўлади.

Қалампирнинг ёзишга арзигулик тарихи ҳам бор. Уни биринчи бўлиб сайёҳ Христофор Колумб Испанияга олиб келган эди. Ҳиндулар қалампирни кўпинча [illegible] ишлатишар, баъзи касалликларни даволашда [illegible]. «Қалампир [illegible] бор» деб билишарди.

Таниқли пазанда Карим Маҳмудовнинг ёзишича, 1585 йилда венгр ботаниги Крузий қалампирнинг ўсимлиги таркибини атрофлича тасвирлаган. У уруғни [illegible] Венгрияни истило қилган турк аскарлари [illegible] бўлсалар керак, деган тахминни билдиради.

Ҳар ҳолда мадёр пазандалигида Европадаги бошқа халқларга нисбатан қалампир анча кўп ишлатилади, бу билан мадёр пазандалиги шарқ пазандалигига ўхшаб кетади. Нақл қилишларича, Буда шаҳрига ҳоким бўлиб олган турк подшосининг ҳарамида мадёр қизи гўзал Иланка чўри бўлган экан. Венгерлар Буда шаҳрини турклардан қайтариб олганларида бир аскар йигит Иланкани ҳам озод қилади. Озод бўлганлигига миннатдорчилик маъносида гўзал Иланка йигитга ўпич берганида, лабларидан олов чақнагандек бўлиб кетади. Иланка қалампирли овқат еган экан-да. Улар хилват бир қишлоққа бориб яшайдилар, деҳқончилик қилиб қалампир экадилар. Ўшандан буён: «Мадёр қизларининг лабида илоҳий олов ёнади» деган нақл оғиздан-оғизга ўтиб келади. Қалампирнинг Тошкентда гармдори, яъни иссиқ дори дейилишида ҳам гап борга ўхшайди.

Қалампирнинг асосий навлари ҳамда турлари Мексика ва Гватемала марказий районларида ўсади, зеро бу ерлар айни унинг ватани ҳамдир. Ҳозирги пайтда қалампир ҳамма вилоятларда ўстирилади. Улар мевасининг тузилиши, ранги ва аччиқлиги жиҳатидан бир-биридан фарқ қилади. Меваси таркибида қанд, оқсил, эфир мойи, мой, С, каротин, Р, В1, В2 каби дармондорилар, алколоидлар, макроэлементлар (натрий, калий, темир) сақлайди.

Халқ табобатида қалампир ел ҳайдовчи, иштаҳани очувчи омил сифатида қўлланилади. Ел ҳайдовчи сифатида қалампир суюқ таомларга қўшилади, истеъмол қилингач, иссиқроқ бўлиш учун кўрпага ўранилади. Янги қалампир мускуллар оғриганда қўйилади. Мабодо янги қалампир бўлмаса қуритилган қалампирни кукун ҳолига келтириб, илиқ сувда аралаштирилади ва бўғин оғриқларига суркалади. Қалампирда юрак, мия иш фаолиятини кучайтириш, таом ҳазмини яхшилаш, пешоб ҳайдаш хусусияти бор. У изтироблн йўталда, қорин дам бўлганида фойдали семизликнинг олдини олади. Замонавий табобатда қалампир парҳез ва доривор сифатида ишлатилади. Қалампир мевасидан спиртли эритма, суртма малҳам, қалампирли пластирь тайёрланади.

Қалампирни фойдали экан деб, кўп истеъмол қилиш мумкин эмас, аъзо-танага зарар қилади, айниқса меъда ва ичакларга. Бавосил хасталигига чалинган беморлар қалампир есалар қон келишини кучайтиради. Меъда, ичак яраси бор, жигар, буйрак хасталигига дучор бўлган кишиларга аччиқ қалампир тавсия этилмайди.

Ширин қалампир камқонликда, кучсизликда, дармондори камлигида қўлланилади. Таом ҳазм қилиш фаолиятини яхшилайди.

Мирзатемир МИРЗАШАРИПОВ,
фарғоналик доришунос.

Ножўя иш—келтирар ташвиш

МИНГ СЎМЛИК ЖАРИМА

САРГУЗАШТ кўча, 25-уйда яшовчи 20 ёшли наманганлик йигит Носир, Ленин районидаги 9-ошхонада тинчгина новвойлик касбида ишлаб юрганди.

Шу йилнинг бошларида у қариндош-уруғлари ва ота-онасини кўриб келиш мақсадида Наманганга боради, у ердаги Машраб номли кинотеатрга киришдан олдин шу манзилда жойлашган рўзномалар дўконидан Тошкентда танқис ҳисобланмиш «Сюрприз» қаламидан 94 донасини 33 сўму 84 тийинга сотиб олади. Пойтахтга қайтгач, давлат нархида донаси 36 тийин турадиган бу қаламларнинг ҳар бирини икки сўмдан пуллаш ниятида харидор Машариповага сотиб, ҳисоб-китоб қилиб турганида Октябрь район ички ишлар бўлимининг ижтимоий мулкни талон-тарож қилинишига қарши кураш бўлинмаси ходимлари томонидан қўлга олинди. Маълум бўлишича, Носир Саматов қўлидаги пакетга жойлаштирилган қолган 93 дона қаламнинг барчасини сотишга улгурганида эди, у жами 154 сўму 16 тийин фойда кўрарди.

«Ножўя иш — келтирар ташвиш», деганларидек, унинг бу қилмиши ҳақида қонун бўйича иш юритилиб Носирнинг иши терговга топширилди. Октябрь район халқ судида Носир Саматовдан давлат фойдасига минг сўм жарима ундириш ҳақида ҳукм чиқаришди.

Маҳкам ҲАКИМОВ.

«ВОЙ, ҲАМЁНИМ ЙЎҚОЛИБДИ...»

ЧЎНТАККЕСАР. Бу сўзнинг луғатимизга кириб келганига ҳали кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин эшитган кишининг кўнглига ғулу тушиб, юрагини қўрқув, ваҳм босади. Кошки эди бу сўз билан фақатгина луғатимиз бойиган бўлса, балки мавжуд бўлган жиноятлар яна биттага кўпайди.

18 сентябрь куни чўнтаккесарларга қарши тадбир ўтказиш учун чиққан Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси жиноят-қидирув бўлимининг ходимлари Бекпўлатов, Зоҳидов, Трифанов одамлар гавжум бўладиган бозор, савдо расталари ва тиқилинч автобусларни кўздан кечириб юрган эдилар. «Шуҳрат» дўкони олдида ширакайф бўлиб турган аёл уларнинг диққатини ўзига тортди.

Кечқурун ишдан ҳориб-чарчаб қайтаётган одамлар билан лиқ тўла бўлган 24-автобус бекатга келиб тўхтади. Ўрта эшикдан ичкарига кирган аёл эшик олдида тўхтади. Кун бўйи меҳнат қилиб толиқиб, тиқилинч автобусда димиқиб келган одам манзилига етгач, тезроқ ташқарига чиқишга интилади. Чўнтагига бехос кирган бегона қўлни сезмай ҳам қолади. Буни бир неча бор тажрибада синаб бошидан ўтказган аёл кейинги бекатда тушишга чоғланиб эшик олдига сурилиб келаётган одамларнинг ҳар бирини содда ёки сезгирлигини уқиб олиш учун синчковлик билан юзига тикилиб, чўнтагига қандай қилиб қўл тиқиб текин «ўлжа» туширишни пойлаб турарди.

Автобус Ал-Хоразмий бекатига келиб тўхтаганида иссиқдан терлаб лоҳас бўлган одамлар бир-бирини суриб ташқарига чиқа бошладилар. Аёл вақтни бой бермай Ю. исмли қизнинг елкасига осиб олган сумкасига қўл тиқиб ҳамёнини олиб, чўнтагига урди. Афсус, қўлини чўнтакдан чиқаришга улгурмади. Кучли эркак қўллари уни судраб ташқарига олиб чиқдилар.

Ҳамёнидан айрилганидан бехабар кетаётган Ю. ни тўхтатиб:

— Синглим, ҳеч нарса йўқотмадингизми? — деб сўрашди ички ишлар ходимлари.

Дабдурустдан берилган саволдан шошиб қолган Ю:

— Йўқ, — деб жавоб берди-ю, сочлари тўзғиб кетган аёлнинг қўлини маҳкам ушлаб турган одамларни кўриб, кўнгли ниманидир сезди шекилли, сумкасини қараб: «Вой, ҳамёним йўқолибди», — деди.

— Ҳамёнингиз қанақа рангда, ичида нима бор эди?

— Ичида 12 сўму 62 тийин бор эди, — деди Ю.

Омбурдек қисиб ушлаб турган кучли панжалардан қўлини бўшатиш илинжида бўлган аёл юлқиниб, ер тепиб, оғзидан кўпик сачратиб жиноят қидирув бўлими ходимларини ҳақоратларди. Ходимлар аёлнинг шалоқ оғзидан чиқаётган, илон эшитса пўст ташлайдиган пардасиз сўзларга парво ҳам қилмасдан ҳолислар гувоҳлигида унинг чўнтагини текшириб, акт тузиб шаҳар ИИБга олиб келдилар.

Киссавурликда айбланиб қўлга олинган аёлнинг жиноий ишини олиб бориш, шаҳар ИИБ терговчиси, милиция лейтенанти Рашид Йўлдошев зиммасига юклатилди. Аёл аввалига айбини бўйнига олмай терговни чалғитишга уриниб кўрди. Аммо рад этиб бўлмайдиган ашёвий далил ва ҳолисларнинг берган кўрсатмаси олдида бош эгиб, айбига иқрор бўлиб терговчи берган саволларга узуқ-юлуқ жавоб қайтара бошлади.

Тергов давомида маълум бўлишича, қўлини қабиҳ ишга уриб, разолат ботқоғига ботган аёл Тошкент шаҳрида туғилган С. И. экан. Муқаддам худди шундай қора қилмиши учун судланган С. тавба қилиш ўрнига тағин эски ҳунарини давом эттириб, айни қирчиллама қирқ ёшида тергов изоляторига тушди: Бир уйни гуллатиб бахтли бека, саодатли она бўлиш ўрнига ичкиликка ружу қўйиб, гўдак кулгусини кўрмай умрини ҳазон этган аёл устидан энди суд ҳукми ўқилади.

Шовқиддин САМИЕВ.

Бир жиноят изидан

ВАҲШИЙЛИК

ТОШКЕНТ шаҳар прокуратурасининг махсус ишлар бўйича катта терговчиси Владимир Примак бошчилигидаги махсус жиноят қидирув гуруҳи етиб келганида оромгоҳдаги баъзи кишилар чўмилиш кийимларида, баъзилари эса фақатгина шимларини кийган ҳолда илиқ қум устида туриб, умумий чўмилиш жойига яқин сув устида қалқиб юрган нимталанган аёл танасини ҳаяжон билан кузатиб ўлим тафсилотини ўзларича талқин қилишарди.

Чўкканларни қутқарувчи қайиққа ўтирган эксперткриминалист ва Чилонзор райони 2-ички ишлар бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари Асатилла Тошкенбоев қутқарувчига тана томон сузишни буюрди.

Бош ва оёқларидан ажратилган аёл танасини синчковлик билан кузатган эксперт қотиллик содир қилинганига 1—2 кун бўлганини, мурданинг тахминий ёши 30—35 лар атрофидалигини айтиб, қолган маълумотларни чуқур текшириш ўтказганидан сўнг батафсил ёзма равишда хабар беришини айтиб бўлинма томон йўл олди.

Гуруҳнинг ҳамма аъзолари йиғилгач, Асатилла изқуварларга қотилни излаш юзасидан топшириқлар берар экан, Фарид Имонқуловга келганда боши ва белидан пастки қисми йўқ аёлнинг танаси кимга тегишли эканлигини аниқлашни топширди.

Фарид кун бўйи бедарак йўқолган аёлларнинг ёши, насл-насаби билан танишиб чиқди. Ҳеч бир қидирилаётган аёл киши ва насли сувдан топилган аёл танасига ўхшамас эди. Бирма-бир район ички ишлар бўлими навбатчиларига илк бор йўқолган ёки қотиллик юз берган аёл билан боғлиқ бирор-бир хабар бормикан деган ўй билан қўнғироқ ҳам қилиб кўрди, натижа бўлмагач, жиноят қидирув ходимлари билан кўл-томон боришга қарор қилди. Сўнг Иброҳимов, Некрасов ва Фадеевлар билан яна кўлга борди. Уларга кўлни диққат билан кузатишни таъкидлаб агар мурданинг қолган қисми шу кўлда бўлса албатта сув юзига қалқиб чиқади дея ўзи 8, 9, 10-сентябрь тунда Комсомол кўлида қоровуллик қилганлар рўйхати билан танишишга аҳд қилди.

Ишчилар рўйхатини бирма-бир кўздан кечирар экан, унинг диққатини соҳилни ва кўл атрофини супуриб юрувчи аёл ўзига жалб қилди. Одатда кексайган аёллар тунни бедор ўтказишади, балки бу аёл ҳам тунни кўча супуриш билан ўтказган бўлса.

Изқувар қувончи узоққа чўзилмади, ишга қабул қилиш маълумотномаси билан танишгач, аёлнинг кар-соқовлиги маълум бўлди.

Ишчиларнинг гапларига қараганда аёл тунда боғни супурар экан, агар уни гапиртира олсак, калаванинг бир учи ечиларди, деган умидда Фарид ҳаракат қила бошлади.

11 сентябрь куни тахминлар тўғри чиқиб аёлнинг кесиб олинган боши ва бўксаси солинган рўзғор халтаси сув юзига қалқиб чиққанлиги ҳақида бўлинмага хабар келди. 13 сентябрь куни эса аёлнинг иккала қўли ва тиззадан пастки қисми, оёқлари солинган халта сув юзида пайдо бўлди. Кўлга етиб келган эксперт бош, қўл, бўкса ва оёқлар кўлдан топилган аёл танасига мансуб эканлигини маълум қилди.

Энди гапни бошқа ёқдан эшитинг. Анчадан бери қизини соғинган онаизор 10 сентябрь куни Бишкек шаҳридан фарзанди истиқомат қилувчи Юнусобод даҳасидаги кўп қаватли уйларнинг бирига келади. Уйида қизи йўқлигини кўриб, куёви Аркадийдан унинг қаерда эканлигини сўрайди.

«Кеча орамиздан ола мушук ўтганди, аразлаб уйдан чиқиб кетди. Дугоналариникида бўлса керак, келиб қолади», деди куёв. 2 кун кутган она, ниҳоят Киров район ички ишлар бўлимига 32 ёшли қизи икки кундан бери уйга келмаётганлиги ҳақида хабар беради.

Орадан яна икки кун ўтди, қизи ҳақида бирор-бир хабар бўлмагач, онаизор яна Киров райони ички ишлар бўлимининг навбатчилар хонасига борди.

Нима бўяса ҳам менинг аризамни кўриб чиқасизлар, қизимнинг эрининг парвойи фалак, у ариза бермайман, келиб қолади деяпти, — деди онахон. Буни эшитган навбатчининг хаёлидан «Наҳотки ўз хотинининг қаердалиги эри учун барибир бўлса, ёки улар қайнонасини ўз уйига тезроқ қайтиб кетишини кўзлаб шундай қилаётганмикинлар, шунақанги худбинлар ҳам йўқ эмас», деган ўй-фикрлар ўтди.

Навбатчи бўлим бошлиғига районда рўй берган кундалик жиноятлар ҳақида берган хабарида йўқолган аёл ҳақида ҳам тўхталиб ўтди. «Қизиқ, нима учун аёлнинг умр йўлдоши бу ҳақда ариза беришга шошилмаяпти?», ўйлади у ва бу ҳақда шаҳар жиноят қидирув бошқармасига дарҳол ахборот беришни таъкидлади.

Худди шу маълумотни кутиб турган жиноят қидирув ходими бир зум ўтмай кекса она аризасида кўрсатилган Юнусобод даҳасида жойлашган уйга етиб келди. Уй ичида бир эркак билан ёши 27 лардаги аёл нималарнидир гаплашиб ўтирар эдилар. Ўзини таништиргач уларнинг ким эканликлари билан қизиқди: ёши 26 ларда бўлган уй эгаси Аркадий исмли йигит бўлиб, у билан суҳбатлашиб ўтирган хушбичим аёл хотинининг синглиси экан.

Милиция ходими уларнинг аризалари бўйича ташриф буюрганини айтганидан сўнг, уларга сувдан топилган аёл суратини кўрсатди. Бирдан хонадаги аёл юзларида қўрқув аломатлари пайдо бўлиб: «Бу менинг опам-ку, унга нима бўлди? Тирикми» дея хитоб қилди. Милиция ходими унга опасининг бундан 3—4 кун олдин ўлдирилганлигини айтиб, «Жиноятчини топиш учун опангизни охирги марта қачон кўрганингизни гапириб берсангиз», деди.

— Опамни мен охирги марта 9 сентябрь куни шу уйда поччам, поччамнинг қариндоши билан бирга кечки нонушта вақтида кўрдим, ёш болам бўлганидан улар билан тезда хайрлашиб соат 20 ларда чиқиб кетдим. Кейин поччамдан билсам, улар анчагача ўтиришибди, сўнг эри опам билан қандайдир аёлни унга рашк қилиб уришиб уйидан чиқиб кетибди», — деди синглиси.

Аркадий ҳам худди қайинсинглиси айтганидек, улар тушликда қариндоши Сергей ва хотини билан спиртли ичимлик ичишгани ва унинг таъсири натижасида хотини унга Галя исмли таниши билан дон олишиб юрганини пеш қилганини, шундан сўнг улар уришиб, хотини зарда билан уйидан чиқиб кетганини ва бошқа қайтиб келмаганини айтиб берди.

Шу куни катта терговчи Владимир Примак соқов аёл билан тилмоч ёрдамида мулоқот қилишга муваффақ бўлди. Фаррош 9 чидан 10 га ўтар кечаси соат 3 ларда Комсомол кўлига кираверишда эшик олдини супуриб юрганида икки нотаниш рус йигити дарвоза рўпарасида енгил автомобилдан рўзғор сумкалари билан тушиб, истироҳат боғига кириб кетганларини, уларнинг бирининг юзида чандиғи борлигини кўрганини ҳар хил ишоралар билан тушунтириб берди.

Терговчи кўлдан олинган халталарни кўрсатганида у ўша тунда икки номаълум кишилар қўлида кўрган халталар эканлигини тасдиқлади. Гувоҳ кўрсатмалари расмийлаштирилди.

Кечга яқин тезкор гуруҳ ходимлари қатори Сергей Фадеев ҳам бугунги қилган иши тўғрисида ҳисобот берди. У Аркадий ва марҳуманинг синглисидан олган тушунтириш баённомасини гуруҳ раҳбарига кўрсатди. Марҳуманинг уйида кўрган ва билганлари ҳақида батафсил сўзлади. Унинг гапини бўлган Примак: «Кечирасан, мени марҳума эрининг ташқи кўриниши ва айрим белгилари қизиқтиради», — деди сабри чидамай.

Ўрта бўйли, оқишдан келган, кўринишидан 25-30 ларга кирганга ўхшайди. Илгари икки марта судланган, охирги марта наркотик модда билан қўлга тушиб, ўтган йилнинг октябрь ойида қамоқ жазосини ўтаб озодликка чиққан, юзида чандиғи бор...

Ўрнидан бехосдан турган Примак «Вақтни бермай марҳуманинг эрини дарҳол қўлга олиш керак, акс ҳолда у қочиши мумкин,» — деди.

Тезкор гуруҳ ходимлари бир зум ўтмай Аркадийни катта терговчи Примак хонасига олиб келдилар.

Аркадий кун бўйи бир нарсани қайтарар, у ҳам бўлса менга рашк қилгани учун нари-берига бориб, хотиним уйдан чиқиб кетди, қабилидаги гап-сўзлар эди. Аммо гувоҳ кар хотин, ўзининг уйидан келтирилган ваннадаги қон излари ва хотинининг танасини бўлакларга бўлган пичоқни кўрганидан сўнг у бор гапни айтишга мажбур бўлди.

Аркадийнинг гапига қараганда 1990 йилнинг октябрь ойида иккинчи марта қамоқ жазосини ўтаб чиққанидан сўнг Тошкент шаҳрида рўйхатдан ўтиш мақсадида ўзидан 6 ёш катта бўлган С. исмли аёл билан никоҳдан ўтади, шу йилнинг 9 сентябрь куни улар қариндоши Сергей, хотини ва ўзи тушликдан олдин кўп миқдорда спиртли ичимлик ичадилар. Базму жамшид кечки соат 23 ларга борганида эр-хотин ўртасида Аркадийнинг таниши бўлган аёл ҳақида гап очилиб, жанжал чиқади. Шундан сўнг аёл эрига уни одам қилганини, бошпана берганини: рўйхатга ўта олмай юрганида унга ёрдам берганини, икки марта қамалиб чиққанини гапириб асабига тегади. Аркадий ҳам бўш келмади, у ҳам хотинининг илгари фоҳиша бўлганини эслатади ва қандай қилиб қўллари хотинининг бўйнидан бўға бошлаганини ҳам сезмай қолади. Хотинининг ўлиб қолганини кўргандан сўнг Сергей билан уни ваннахонага олиб кириб, аёл мурдасини бўлакларга бўлишганини айтиб берди. Жиноятни яшириш мақсадида соат тунги 2 ларда улар мурда бўлакларини 3 та рўзғор халталарига жойлаб, ўткинчи машинадан уларни Тошкент тайёрагоҳигача элитиб қўйишни илтимос қилиб, йўлда кетаётиб Комсомол кўлида тушиб қоладилар. Шундай қилиб ваҳшиёна жиноят қилганларнинг айблари зум ўтмай фош қилинди.

Икромжон РАҲИМОВ,
милиция майори.

Чилонзор райони Ички ишлар бўлими жиноят қидирув бўлинмасининг бир гуруҳ ходимлари жиноятчини қўлга туширишаётган пайт.

Ҳабибулла Шодиев сурати.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Абдувоҳит Оқилов, 1962 йили туғилган. Тошкент вилояти, Оҳангарон шаҳрида яшаган. Аввал судланган. 1989 йил пойтахтдаги Марказ — 5, 34-уй, 8-хонадонида истиқомат қилувчи В. С. мол-мулкига тажовуз қилиб, терговдан қочган ва ҳамон қидирувда.

Алоҳида белгилари маълум эмас.

Виктория Йазарбоева, 1975 йилда туғилган. Тошкент шаҳри, Юнусобод даҳасида истиқомат қилган. 1990 йил 18 декабрда Юнусобод даҳасидаги А. С. хонадонида талончилик қилишда айбланади. Терговдан қочганлиги туфайли ҳамон қидирувда.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ 6-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

ғишт терувчилар, электр пайвандчилар, дурадгорлар, пўлат ва темир-бетон қурилмаларини йиғувчилар, бетончилар.

Бошқа жойлардан келган ёлғизлар қулай ва шинам ётоқхона билан таъминланади ҳамда ҳужжатлари Тошкент шаҳрида қайд этилади. Оилалиларга эса 3—5 йил ичида навбати билан уй-жой берилади.

Бир сменадаги иш режими соат 8 дан 17.00 гача.

Ишчиларга дам олиш учун, болаларга эса кашшофлар уйига йўлланмалар берилади.

Муассасанинг болалар боғчаси ҳам бор.

Қуйидаги манзилларга мурожаат қилинсин: 700032, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 2 «а» уй. Кадрлар бўлими телефони: — 62-02-82. (17-троллейбуснинг «Кабель заводи» бекати) ёки Куйбишев район меҳнат биржаси — Гоголь кўчаси, 38-уй.

Ўзбекистон Савдо вазирлигининг «Узмясомолторг» Тошкент шаҳар улгуржи савдо идорасига:

юкчилар (иш ҳақи — ишбай-мукофотли). лифт, электр ускуналарни таъмирловчи чилангарлар; қурилиш мутахассислигига эга ишчилар (иш ҳақи — ишбай-мукофотли), таъминот бўйича муҳандис, ишлаб чиқариш биноларининг фаррошлари.

Маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, 74-алоқа бўлими, М. Ашрафий номли 2-тор кўча, 4-уй ёки Ҳамза район меҳнат биржаси — М. Ҳасанова кўчаси, 14-уй.

Телефонлар: 91-18-05, 91-36-80.

ДИҚҚАТ!

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИДАГИ «МЕҲРИБОНЛИК» ЎЗАРО ЁРДАМ ИЖТИМОИЙ ЖАМИЯТИ БЎЛИМИ

Нафас олиш системаси касалликлари, юрак-томир етишмовчилиги, қорин бўшлиғи органларининг неврологик ва сурункали касалликларини даволаш юзасидан профилактик ва малакали ёрдам олишни хоҳлаган барча кишиларни

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Уқалашнинг барча турлари, даволаш машқлари, монуал терапия (тўла ҳажмда) лар ўтказилади.

Шунингдек, таянч-ҳаракат аппаратида туғма нуқсони бўлган болаларни ва турли сурункали касалликлар билан касалланганларни ҳам даволайди.

ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН: 75-52-89.

ДИҚҚАТ!

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ

жисмонан бақувват эркакларни ҳарбийлаштирилган қўриқчилик бўлимининг ўқчилик ва командирлик бўш лавозимларига ўтказиладиган танловда қатнашишга

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ИШ ҳақи — кунига 59 сўмдан 62 сўмгача.

Ҳарбийлаштирилган қўриқчилик бўлими хизматчиларининг ойлик иш ҳақи номига доғ туширмай ишласа 1,5—2 маротаба кўпайтирилади.

Қуйидаги манзилга ва расмийлаштириш бўлимига мурожаат қилинг: ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ҚУШБЕГИ КЎЧАСИ, 6-УЙ (32, 34, 45, 69, 79, 182-АВТОБУСЛАРНИНГ СЎНГГИ «ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ» БЕКАТИ).

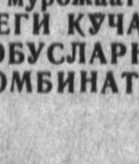

ТОШКЕНТ «ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМАЛИ

ДЎКОН САЛОНИ
«ПОИСК» ЭЛЕКТРОН АХБОРОТ-ЎЙИН КОМПЛЕКСИНИ
ТАКЛИФ ЭТАДИ

Махсус тайёргарлиги бўлмаган фойдаланувчилар, мактаблар ва ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг талабалари, халқ хўжалигининг ҳар қандай тармоғидаги мутахассислар, олимлар, ёзувчилар, мусиқачилар учун мўлжалланган.

Дастури IBM PC га тушади.

Очиқ меъморий ва амалий ечимга эга.

СМ 1810. 13. 10. «НИВКА» БОШҚАРУВЧИ ҲИСОБЛАШ МАЖМУИ

Ахборотни арифметикавий ва мантиқий ишлаб чиқишни таъминлаш, автоматик бошқарув тизими технологик жараёнида ахборотни тўплаш, қайта ишлаш ва сақлаш; лаборатория ишлаб чиқариш ўлчамларининг автоматлаштирилган тизимларини, илмий тажриба дастурлаштириш ва ўқитишни автоматлаштириш тизимларини қуриш учун мўлжалланган.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй.

ДИҚҚАТ!

Ўзбекистон Республикаси Давлат нефть маҳсулотлари қўмитасининг

МЕХАНИКА УСТАХОНАСИ

буюртмачининг материалидан контейнерли ёнилғи қуйиш станциялари, амалдаги автомобиль мойларини алмаштириш нуқталари ва ёнилғи-мойлаш материаллари омборларини қуриш ва таъмирлаш юзасидан

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Губкин кўчаси, 1-уй.

ТОШКЕНТДАГИ ФАЛАСТИН МАРКАЗИ АРАБ ТИЛИНИ ЎҚИТИШ БЎЙИЧА 3 ОЙЛИК ҚУРСЛАРГА

ТИНГЛОВЧИЛАР **ҚАБУЛ ҚИЛАДИ**

Машғулотларни марказнинг малакали мутахассислари олиб борадилар.

Қурсларни битирганларга келажакда араб давлатларида ишлаш учун имкон берадиган гувоҳнома берилади.

45-83-34 ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН.

Ўзбекистон Кинематографчилар уйи.

ДИҚҚАТ!

Ўзбекистон ёшлар уюшмаси (ЛКСМ) шаҳар қўмитаси қошидаги «ФЕНИКС» ёшлар хўжалик ҳисобидаги фирмаси қурилиш таъмирлаш-пардозлаш ва бошқа лойиҳа-смета ишларини бажариб бериш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ТЕЛЕФОН: 41-12-42.

ДИҚҚАТ!

Тошкент шаҳар овчилар жамияти идорасидан ҳар жума куни жамият аъзоларини ташиш учун «АРНАСОЙ» марказий базасига автобус жўнаб кетади.

Маълумотлар олиш учун телефон: **45-06-57.**

ДИҚҚАТ!

Тошкент шаҳри қурилишлари, кўчаларини қайта таъмирлаш, тубдан таъмирлаш, келишилган нархларда лойиҳалашда қатнашиш учун ихтисослашган ташкилотлар

ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Маълумотлар олиш учун Ўзбекистон Республикаси Автомобиль йўллари вазирлигининг қурилаётган иншоотлар жумҳурият дирекцияси бирлашмасига мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Анҳорбўйи кўчаси, 4-уй.

ТЕЛЕФОН: 41-86-84.

Ю. А. ГАГАРИН НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

23 НОЯБРЬ СОАТ 14.00 ДА

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Мактабларнинг 9, 11-синф ўқувчилари ва барча хоҳловчилар таклиф қилинади.

Техникум манзили: Тошкент шаҳри, Охунбобоев кўчаси, 12-уй (2, 3, 13, 28-трамвайларнинг «Сув спорти саройи» бекати, 5, 12, 16, 21, 26, 37, 52, 58, 60, 68-автобусларнинг «Инқилоб хиёбони» бекати).

Ўзбекистон Президенти аппарати автокорхонасининг меҳнат жамоаси автокорхона ҳайдовчиси **Исроил Абдураҳмонович АВДУЛЛАЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига ҳамдардлик изҳор этади.

«Ўқитувчи» нашриёти жамоаси нашриётнинг мусаҳҳиҳи Ш. Тўлагановга отаси **Шамсихўжа ТЎЛАГАНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

1992 йил учун «Оқшом»га обуна давом этмоқда. Йиллик обуна нархи—25 сўм 68 тийин, ярим йилга—12 сўм 84 тийин. Нашр кўрсаткичи—64690.

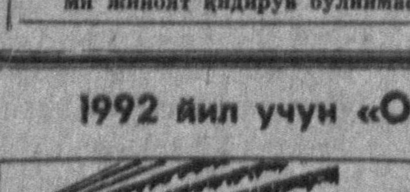

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, котиблар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Ҳамма эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг эълонлар бўлими тайёрлаган. Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41

78.998 нусхада чоп этилади. Нашр кўрсаткичи 64690. Буюртма 6123. Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 12.00. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10